

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Animalibus libri I-XXVI - Cod. Aug. pap. 11

Albertus <Magnus>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Liber VII; Tractatus I

[urn:nbn:de:bsz:31-87034](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-87034)

Et ea formari quia per testam non tunc
 ut oris et suba spermanis ducantur aut
 hinc humores magis pualos et aereos
 no defaali qfluentes h neta e oua exp-
 mate attrahente conape flaut aues oua q
 apuit nec em aues oua venti sepe gapuit
 et qm gapuit ea apportz aut nimid hndid
 superhabundans de mcausa aut ofrica
 aliqua circa mchra genitalia flaut imphit
 apuis libri septi diximq h igit e ca dui-
 ptatis gnanciu auoruntiqz aut oua calid
 mtius quod e formatiuu facile h eoritate
 acalora loca aeris uel aque h no fouent
 neqz cubant ex ambabz qm facta nimis
 calefent et spūs vitalis qui est i ipis
 mcedet et euaporaret ex alia dicit
 talis qz videlicet nimis calidus e flaut
 dicit et spūs ouis struoris aut quia
 pauca aut modica e flaut motus pitud
 auoruntiqz aut auoris spūs pportonati
 et no facile exatabilis calor vitalis et
 formatiuus in ouis h e neta e faue et
 tubare oua sua et flint et m hys qdibz
 q magis calidis pauciores et subtilis
 res spūs hntibus oz partire midid pui
 calare uel nullus et ideo queda mtra
 qda aut inualde tenui mdo ponit oua
 sua auoruntiqz aut auoris p lebetes et
 frigidu spūs et se multi et spūs ad e
 midid calidid et vndiqz calidis capppid
 flaut multas aues ex lamis et pilis ca-
 lidis midos videmq qstruē et qd d ex sta-
 rore eo q stercois calor aliqz h m se v-
 tutis vitalis eo q ab aia et aiatō di-
 gestus e et egestz flaut opupa fiat
 et huius qsdetacōibus facile e flure om
 diuer sitatem pinductōis

Inaple libi septimo aialud Cuius primus
 tractus e de mōibus et vna aialud Ca-
 p mū qualis aialia p prius et passius
 eand nam ptiapant et q nā p gda
 medios venit de extremo ad ex tre

Materia quide aialud qntid
 ad qpm mēbroz corp et
 gnaco corp deq diximq e
 differens pdm quad dca
 mō Sed qua opera aialud pcedit a
 vritibus nālibus ipoz no possimq q

nosterz nam et ad vate sua m p riamq
 omes dca opū suoz corp et mansiom et
 de qis loquntz anteq de hōnis genaco de
 ter m m emq vlit aut mōpactibus et vna
 et mōibus diuersant aialia smilit aut et
 passiones corp valde sūt differentes passio
 em vritud i aialibus mvenit multas p
 dte passiom illaz m hōne valde pman
 festa cogipa pftari vnuū vna q nobilisee
 et magis differentes h dmd em h e et
 aialem et mellectuale et mpmnt suas pass-
 ones m nam corpōis et aliqz et passio ca-
 ta m corpōe redimidat maiam et to passio
 hars dca hōie e manifesta passiones aut
 dico flaut e timor audacia et vna libido luxū
 et m hys ead ead aialia qntane mqlusda
 aut corp mvenit ead quada vna q e flaut
 cogitativa et compositiva sūe collatū m
 hōne et h vocat aqulibusda cogitativa se-
 bilis aqulibusda aut fantasia qponce et
 diuidens ab aliis aut vocat qrtmanua et
 hoc nome e ei magis qvemes flaut hys
 q dca disputata p dca est qrtmāco
 aut talis maxime e m apibus ppter opa
 artificiosa q flaut et ppter vconamicam
 et regmen quod custodit domestica et
 civiliter collaborantes Aliqz aut aialia
 manus et mō ptiapaco et qntie ad hōiez
 hnt dca Sicut em m hōne mvenit
 sapia hoc e puidencia et cogitaco q e
 ordmas opeta ita mvenit malys q
 lupsda aialibz alie queda vrites hys p-
 timate hoc aut manifestū m pcepto pūoz
 opulus qui pdm tempus m fantulis etat
 qntid ad vites aie no colut mteclad p
 neqz bruta qn hys em si quis attendat
 sepius appent aptitudines mōrd et acci-
 fiaoz et negociōis q paca madulta et q
 mteclad vrit etate pftam ab eis exerce-
 bnt quo ad vpd aut mtecltus no e dca
 ut diximq mter aiaz pū et bruta ppter
 quod ead monuit plo ut m pcepto qm
 pūoz et ad hoc mteclatibus applicarunt
 officia ad q se magis aptos exhibent
 m pūria Sic em diximq pftiorat i au-
 tatibus hri singula artificia et apius
 ordmā hōiez a legslatore qm ad id igit
 cuius aptitudme h e m nata no auct

A

sine cogitatione ut dixerunt omnes
 facta ab homine animalia quae quod accidit
 eis postquam acciderit quod accidit
 in suis animalibus aut istorum magis quae
 et veniunt in multis animalibus proportionabiliter
 collatae facta in eis quae participant omnino per
 dicitur esse quod simile participant nam illud
 dicitur esse quod illi nam secundum participantem per
 sensus et potestates et secundum magis et minus fac
 tam paulatim gradit in eis magis ad
 unum aliquid animal quod perfectissime partici
 pat nam et predicatur illud Sic enim
 videmus quod secundum participantem plurimum am
 titudine aut potestates nam paulatim per multa
 media gradit a non animal ad animal quae
 ter simplex est animal et animal et compo
 situm animalibus in partibus et digerunt et
 coagulantur et huius multa quae omnes per
 dicitur vitantes ad animal copiose appropinquatione
 licet hoc ita non appareat propter generationem
 enim generationem et coagulationem non sufficit
 fines distinguere animal et media quae
 sunt ea quae animalibus animalibus quod post
 animalibus venit genus est plantarum secundum
 omnes sua diversitate Est enim in hoc genere
 plurimum diversitas sed perfectus quod est
 typus est quod est magis duras in vita sunt
 arbores et quae hoc temperata sunt ad animalia
 eiusdem generis animalibus sunt adolus et herbulae
 et fungus videlicet magis animalibus omnibus
 illis et videlicet quae ipsa arbor sunt generationem
 magis ad animal et non est remota
 inter ea In nam tamen animalibus plurimum
 per gradum In malum enim per quaedam animalia de
 quibus dicitur est videlicet sunt animalia vel
 plantae sicut enim plantae sunt generationem et
 radicata ad locos magis inveniunt et per au
 ferunt alios illos corrupti sunt id quod
 vocatur filios et id quod vocatur bonaria
 grece hoc enim animal non potest eradicata
 a locis suis Sed animalibus huius generis et
 aliquo exiguo motu appropinquat in tactu
 nocens et dilatatur in tactu generis
 et similitudine in multis omnibus generis congeneribus
 testatur huiusmodi et simile plantae quae copiose
 ad animal perfectum generis animalibus animalibus
 ostendit sunt quae omnia carent sensu secundum
 quod sensus est virtus animal et principium no

tiae sensibus licet habeant sensum secundum
 quod est virtus naturalis et principium motuum
 animalibus sunt perfectiora huiusmodi et sensus huiusmodi
 debilem debilibus cognoscit sensibus principium
 Et quaedam ex eis ad huc huiusmodi perfectiora
 sunt carnosa huiusmodi subiecta et perfectiora
 tactus nunciat aut cognoscit tangibilium
 licet deficiant in multis aliis sensibus magis
 formalium est id quod vocatur huiusmodi qui ap
 peit et claudit tangibilem suam et est bonum ad
 esse propter carnis suae temperantiam Spongia
 vero proprie in quibus suis sensibus apta
 simpliciter et inter motus a seorsum et per se
 ducuntur enim quaedam in motu dilatationis et
 contractionis secundum magis et minus inter pla
 tasigit et ista talia est quaedam in partibus
 animalibus perfectiora animalibus animalibus et quae
 eius quodammodo animal non appetit nisi in co
 animalibus quod generat plura similia per se
 animal et hanc plantae imitantur quae ex se
 bus sine coitu generant plura similia et quaedam
 animalibus imperfecta non habent operationem nisi illud
 quod plantae radicatae videlicet pastae et
 sine coitu sibi similia generant Et id di
 tam quod tales operationes omnibus animalibus
 communes

**Capitulum in de dicitur animalibus per se non
 rationes eorum maliqua materia**

Et autem propter hanc quod dicitur
 est dicitur animalibus diversitas quae
 huiusmodi sensus perfectiora et
 coacta differt multum in
 visu coitus et delectationis et per quos et di
 versantur in generibus coitus et participa
 tione filiorum et multorum eorum Quaedam enim
 animalia motu simul appropinquat generis suae
 ita quod postea nihil sollicitantur deperit
 sicut plantae quaedam autem magis completum edunt
 pariter Et ideo de educatione filiorum solli
 citantur donec appropinquat et tunc dimittunt
 eos et illius animalibus non appropinquat ad
 eis Quaedam autem tamen filios stabiliores
 huiusmodi generis et est primae et huiusmodi ma
 gis partem memorie et prudentiae filiorum
 et illa tamen filios diversimode sollicitantur
 ducunt et tardius et proinde et magis
 prouide Cibi enim animalibus ducuntur sunt per

matias ex quibus est sicut corpus co-
ridum incrementum omni et nutrimentum
non est nisi ex cibo sine complexione plerumque
deficitur natus. Natus etiam dicitur
hinc aialia secundum loca in quibus manent
et secundum hoc quaedam sunt gressibilia quae
super terram ambulant et quaedam mari-
na natantia. Quorundam autem autem tres sunt
aialia dicitur esse aialia duobus modis. Aliqua
autem dicitur esse gressibile quod ambulationem
prohibet habitare in aqua et cogit habitare
in terra et aere. Similiter autem aliqua vocatur
marina sive aquatica natantia quod bra-
nchias per modum inspirationis attrahit aquam
et euomit ad peccatis refrigerandis et hoc
vocatur aquatica sive marina cuius sit
membra sive magna. Quaedam autem aialia in
vltimo gressant aquarum. Multa enim sunt
quae inspirant aerem et habitant in terra et
tamen ab eis corpus et venatio ab eis est
maior et longo tempore maior manent potest
Et ideo aliqua hoc aialia simul vocatur
et gressibile et natantia. Sed nullum dicitur
talium quod recipit aquam et in super am-
bulat in terra licet eis sint quae sunt spi-
rantia et natantia. In his venantur
aquas sicut dicitur quaedam autem per se
aquatica quod maior manentia extra
aquam vivere non potest sicut coctura aquae
tute et tunc sunt de quibus cadit il-
li et equis aquaticis et ranis mari-
naris quia licet eis ista aliqua egrediantur
de aqua tamen maior hinc maior et sine
ea nullatenus vivere potest diu moritur
enim separata ab aqua quaedam esse manent in
aqua quae maior egreduntur ad terram. Quaedam autem
sunt aquatica et tamen potest et venant
pillos membra quaedam esse absolute ma-
ponem hinc membra et tamen non venant
aliquid maior sicut luter et castor et quae
dam alia dicitur autem et sibi similia
et id quod vocatur balene sive balena
et cetus. Et vultur animal aquatica hinc ca-
nas per quas respirant aerem et
ad hoc tamen manentia maior non est
facile determinare. Vtrum plus sequitur
nam marmoris simpliciter aquarum aut

plus sequitur nam ambulandum simpliciter
tres sunt nam enim dicitur quod gressibile vi-
de hinc et marmoris sive natantia esse
videtur quod aqua brachias attrahit et euo-
mit per modum inspirationis et inspirationis
hinc autem dicitur quod gressant in vltimo corpore
hoc enim recipit aliquid aquae et potest
recipit aerem in pulmo propter quod esse
quod aliquid horum aialia recedunt in terra
et aliquid in aqua morantur inveniunt et
strangulatio per aquam propter hoc quod inveniunt
et alio instrumento venantur sicut est
gorgonid autem hinc respirantibus aeris non
potest hinc. Si autem contra aquam recedunt la-
qued aliquid venantur quod longo tempore
solucio autem hinc dubitatur est quod pona-
ma ista aialia et marmoris et tres sunt
rationabilis esse videtur ut in quibus natantia
et aquatica esse ponantur dicitur enim per
recipientia aqua brachias per modum attrac-
tione et respirant sive expulsi sunt
guttur non sicut hoc in per candidam
quia alia respirando et inspirando reci-
piunt aerem ad refrigerandis peccatis videlicet
hoc autem de quibus dicitur aialia aqua non
nisi propter aliquid recipit. Cibus enim corpus
quod complexione similis est et maior. Quia enim
hoc non recipit et quod superfluum ad aliter
cipit humidum nunc et ut hinc in
strumentum per aquam superfluum cibus dia-
lia autem aquatica recipientia aqua et euo-
mentia loco ambulationem hinc brachias
sed ista quae superfluum recipit humiditate
propter aliquid aquatica hinc canales quod
per quas aqua recipit et cadit dicitur et
ratio hinc canales per et tamen in aia-
libus spirantibus sanguine hinc hinc ma-
lucis autem animalis nunc et maius mollis
terra eadem recipit humiditate aquam
ad aliter et sunt marmoris. Sed alia per
vultur quod ea quae attrahunt euomit aquam
brachias in vltimo id quod complexione cor-
pis vultur dicitur in maior maior ad
hinc autem aialia aliquid est marmoris quod
recipit et euomit aqua per brachias
et tamen sepe vadit ad terram et terra

recipit aliud Sed huius generis animal non
 est visum nisi unum speciem et non quod dicitur
 aquibusdam cadilos ab alijs aut pedoz et
 modis istis non habet pulmones sed brachios
 et ascendit ad terram et recipit aliud
 eo quod quadrupes et gressibile sive am-
 bulans Et nata istius fere est diuisa ana-
 turam alioquin animalia simplicia aut inter
 animalia est diuersitas eorum quod mare quod
 ruda et semper apparet inplexione
 et tamen ratio suadet oppositum Quia huius
 genitalia sunt membra prima recipiunt
 prius tamen magna in corpore facit diuer-
 sitatem sicut diuersitas quod manifestum
 est et emulatur qui statim mutatur inplexio-
 ne adnam femine hoc autem contingit
 ideo quod quodlibet membrum principale aut
 principale defuit quoniam in se habet aliud non
 sufficit digestum et congruentem corpori mi-
 ni ~~alioquin~~ alijs membris uel toto cor-
 porali rate et totum corpus adicit aliud si
 illius membra defuerint corrupta applexione
 Sedem huius enim modus est corruptio aqua
 mutamentum tunc transmutatur corpus et
 facit se vdrapiat prout et marcescente
 emolluit et per ementulacoz aut in
 frigidatione testicularum ~~testicularum~~ mutat
 ad nam femine Si autem sit corpus totum
 immutat habentes membra per totum deno-
 minat applexione illius hydropticum a
 femine multo magis applexio totum co-
 pus huius nomen dat et ideo quod dicitur
 marinus animal aut aquaticum licet prout
 et vadit ad terram alioquin ex quo hoc facit
 diuersitas in membris prius prout dicitur
 et hoc enim animal propter huius applexionem aut
 marinus licet sit alioquin ambulans ad
 terram huius enim est ad propter quod accidit quedam
 animalia esse marina et quedam ambulana
 et quedam utraq; modo se habent quod applexionem
 genuerunt tunc utriusque enim aquarum a-
 tione aut utriusque simul est eis generatio
 tunc materia eorum primo applexionaliter tunc
 sunt et ideo quod animalibus corporis exprobat
 nature primo plura applexionaliter sicut membra
 sive magis quoniam prout dicitur quodlibet animal
 diligit aliud sive applexionem plures vero

em diuidimus animal in ambulans et
 natans nisi propter tres causas quarum
 est quod recipit ad refrigerium pectus aeris
 uel aquae Sedem autem est similitudo applexio-
 nis ad aerem uel aquam Tertia autem
 quod aqua est aut mra aut maere que
 in mentem Regimen autem vite animalis
 propter eas causas diuiditur secundum eundem modum
 Recipio enim animal huius animal uel illius est
 secundum diuersitatem corporis propter quod quod
 sunt similitudo recipientia aerem et
 aquam ad refrigerium recipiunt aqua Ad huc
 autem etiam animalia alia in se recipiunt
 et mobilia abant se ex aqua dulci ad
 tamen fere sit aqua spissa salua quod est in mai-
 sed huius residat apertis angustis corpo-
 ris eorum et etiam colant ad accipiendum
 propter quod quedam huius ostreorum sub a-
 rena mra colant aqua qua abant et
 hoc faciunt etiam colligentes huius as-
 trea sepehnt enim ea iuxta mare sub
 arena et aqua refluentem abant et
 per ampullas tunc euomunt prout aqua
 salua et residuum residat aut tunc
 solum conche quoniam est valde terreste Quod
 enim aqua salua in se per subtile poros
 et sepius se collatid efficit subtilis
 in prius et reuertit ad prius dispositum aqua
 dulci Quod autem declarat in mari esse
 aqua dulcem est propter prout est in mari
 mais aqua dulci Si enim accipiat
 quis terram glutinosam et facit ex ea
 spissum vas concium undique clausum et
 tunc in maiore spacio dicitur aut noc-
 tum attrahet et implebit aqua dulci
 dicitur autem quidam hoc sicut fieri in va-
 se terreo sed hoc non est experimentum quoniam terra
 minus indurat aqua frigida et claudunt
 pori huius ergo de causa variatur animal
 animalibus

**Capitulum 3m de dno pistu penes abo
 sic applexionem debent et gentem**

animal igitur vocatum kalika
 habet aliud sibi gentem cum pisto
 prius multiplicam tunc locum eius
 et sic constat generat aliud

detritio sue oplesionem agnente. Quod
aut huius animalis et orificium quod ad suum
transit licet in pueris sit occultum tamen
cognoscitur in magnis animalibus et invenitur
meis aliquantulum extra viam perquam
ambulavit cum prima via est perquam
fit colatio antequam ad os perveniat. Et post
invenitur dispositio et officium super animal
quod dicitur illuasiu huius aut huius super
animal vocatur simulacrum aspidum carnosum
propter quod invenitur in mari eustacon quod
est in constantinopolitana. Et huius eadem
dispositio et animalis quod leucador vocatur
ad huc autem probantur animalia detritio que
tibi fecerit in amara marina per dancia
Quicquidque est horum admonentur venando
et comedunt animalia fere animal abant a
piscibus pueris quos animal ponit et
succogruunt oplesionem sicut bartholomaus
quod comedunt pisces quosdam pueros cuiusque
est quod in capite et exenterat erant de
ventre eius pisces pueri sicut facit lu
cius apud nos Tortuca etiam marina
quod comedunt calcas duras animal et testas
quod officium tortuce durius est et fortius
omni orificio augetur animalis quod suo ad
lapidem acceptum frangit quod ad se non
ei non passet nisi dura aliquid masticat
et frangere mabo debuisse exire in
ad ripam et pastum herbis quibusdam
ad aquam reversa ad se ascendit ad aquam
superficiem ita natas quod etiam apud de
piscat. Non enim est ei salutare maliqua
sub aqua mero mergi quod ad que huius
tam acere quod ad aqua. Similiter autem quod
eximens est pasta quod dicitur mollis teste
quod quodlibet istorum comedunt herbas et
lapillos et pisces quos deprehendit pro
ita quod cancer fluminalis videtur ex
propter piscatores etiam in gurgustia ora
dit ad luteam et rodit. Cancer etiam la
pidosus qui sub lapidibus habitans car
nes comedunt in tantum quia videmus
experimento quod caribus in danubio al
ligatis nauibus et magis suspensus ad
heret magna cancerum multitudo ka

rabo etiam comit magnos pisces et quod
comedunt eos karabo autem est locusta maior
ayulipes autem qui est polipus comit kara
bo et comedunt ipsum propter quod ambo in
animam et terra incidentes mortui a veniunt
karabo morsu multipedis vel timore eius
karabo autem comedunt id quod vocatur ho
natores eo quod propter aspidum forficem
eius non potest evadere ab eo licet sit labi
le viscosum quod difficulter tamen potest gona
toros autem dicitur a karabo comit
multipede sine polipus et comedunt eum
qui comedunt et comit karabo propter vis
cositatem eius ad heret inseparabiliter
polipus et non potest abstergi ab ipso donec
viciet et comedunt ipsum. Similiter autem
omnes in malacis comedunt carnem
karabo autem comedunt pisces pueros et eum
sicut in profundo maris in locis lapidosis
accipit eos duobus labijs manibusque
et ducit ad os suum fractos in duas partes
sicut facit cancer quod autem non timet
ambulatur caute non ad antem super pedes
suos melando comia sua longa ad la
tera ne impediant ambulacionem et te
venam forficem manibus quod autem est mangus
tia retrahit natando attractio et ex
tensione caude karabo est aliquando pugnat
inter se sicut aietes scientes se in cor
mibus et non tamen unus eum alio sed etiam
ama acies ad alia comit alia quam enim
in tali pingua multa propter karabo pro
grop in acibus ordinat ad pugnam
ut dicitur auentema huius enim est natura et di
spostio corpore quod mollis teste dicitur. Similiter
autem id quod vocatur thecodideus est de
genere mollis teste et comit magnos
pisces et comedunt eos ayulipes autem
sicut est polipus aliquando congregat diuisa
ostrea cancella et ex se extrahit car
nes corpore et comedunt. Indecorum autem pro
piscis doctores thalmonie vocati me
ta sunt dicentes quod galage se man se
quod propter comedunt ad proam autem ante
perit ex hoc quod morsu vident quod ca
puit sed decepti sunt quod id quod vo
catur amveroz mordet eos fere autem

A

omnes pisces cibant agalabe pullis
 qm puenit ipse pluuie pullificatio ista
 no pntur quendam aut aialud qmedit
 carnem sicut ea q dicitur grece telecalne
 aut dicitur se laqca et onager et kach
 kimo et thortouez q quide mite esse
 mterptant et thcanmorane quod nos
 murend vocamq Ea aut q vocat tha
 rica cibant herbis pms Celesti aute
 steno siue stercore et herbis et papie
 quasi quilibz et plus ipe per epam ave
 tam siue stercois dephendit adms aut
 fere pisces comedut se mure pter
 fastidios q no comedut carne omo et
 hac mri pisatores dicit de barbello q
 hunc nullo mo carne qmede fatent
 Et precapue se qmedut augore et ka
 kalz fastozia aut evident no qmedere
 carne co q mup mvent in ventibus
 corp hancos est qui t abat eos no m
 panem dant eis fastores aut grece
 pntis quide e qui mugula late voca
 adms aut genus fastora siue muguli
 abat herbis et arena modica kaka
 loz aut quod apulubz hombz thilon
 vocat et alacms voca colandis hinc
 qe tiam qd aut quod vocat agref ka
 rados no papie sed abat asia q a vis
 costata musalagmosa q egredie de
 corpore suo hnditas em copiscus ta
 gens ad et per corpz residat vstasa
 efficit et illa papie et id karados har
 e semp iouna vocat huc aut pntis
 auctenna corrupte vocat karkymal.
 katalo aut abat arena stemuleta q
 signu e q pondosa e et multu staud
 mvent mup qm opent et no qme
 dit pisces omo et sepe natat et am
 bulat natando lucid sue carnis nullu
 aut aial marinu qmedit suos pullos
 et id multiplicat sed qm qplea p et
 gnant aliq qmedit apnabz et aliq
 ab alijs ppi alijs opnabz papue tame
 pntis vocat hyros q nos lucid vo
 camq hic em cas sue spa qmedit fa
 stozia aut est qmedit eos sue spa q

magis gulosus est q alij pisces papu
 e tamen modis qui vocat halkanu et
 id est multu descendit stomachu ada
 lud vesp ad suu ita q forte eiat
 ipm Malus alit e ista pntis qm est
 reuina et cu e m timore et angustia
 abstandit caput intra corpz suu et
 fit comedie qm carne sua qd aut
 quod thabaydos vocat malachie come
 dit sepe aut mirat venter suu pntis
 qui dicit hahame et eiat abeo alios
 pisces co q venter eius se q more
 eius et no ht stomachu qui extra se
 extendit sed in ore claudu tenet quod
 capit donec digat pter quod om est
 q dicit demaimis quod andelicut qd
 mainas comedut carne sicut delimi
 thodon haroz que lati torpedientem
 uel torpedinem vocant Similit aut
 carnem qmedit thchas celedy et ma
 lacie quidd aut carne cibant qd
 m maiori pte sed no meaco qd aut quod
 vocat kalyz aut koly et stanchon ci
 ban quidd pntibus alij sed ad cada
 maria existente herbosa koly pisces
 quide m lapidibus manetes et id qd
 vocat kalyz no qmedit omo carne p
 carne karidan sepe est vidant q
 magni pisces obuid accurrut quibz
 ad h q pcedent eos et qmedut boniaz
 aut et labroz carne quide qmedut
 sed ead cibant herbis qm carne hie
 non pnt pisces aut carthegoz comedut
 targula et maxime qm cauat hie
 lute hie em qmedit ome quod mvent
 millo ille aut q vocat feroz et late
 stary solus inter pisces tumat sicut
 quadrupes natando sup ventu ve
 nat alios pisces kalcetadi aut et
 karadiz et deling supmanu et hie
 qphendit qm tuc pla ora suu sb
 tils et p hoc multi pisces euadit
 ab ore eius et pta non fuisse multu
 dimmuent pisces ex preda corp qm
 magna p illa aialia et voracia
 valde deling em multu mirabilu
 qmedit respic qntat sue habaloz
 aut siue culely quod e languilla a

bat almo et forte cibant acibus qui
eis magis ciuit. Et ego vidi eum cibant
rana et vermbus et piscu pibus et
rapi ad hamid ad estam talem plime a
cibant ab aq dulci et idco qm volunt
cibare angullid pparant aq claudat
milla denc eis cibid Et qm volut pis
rari angullid turbant aq tuc em tu
bat angulla et qfmdit et fugiendo a
qua pcedid madit in vicia. Et aqua
em sordida dicit strangulat qm p
turd et puitat branchoz suoz. Ca
pit aut angulla i maxima qnitate
in loco grece qui totochyon vocat
et sicut dicit beda in parte quad. D. b.
tame queq angullid et vocat in
orcu cosmopolitadum et h in xvij la
tendaro qum. In eo rhaury orit p
tuc rasmice orit ad ple stellacio phy
adid co q tuc in illo loco mppiat aq
in luto q accidit auent appiat qui
tuc dcau erumpit et pmd ptem ue
ris qm ia tercia appri et euocari et
exalat mox h aut qm angulla q
tu mouit no natat sup aq sicut aliq
pistes co q ventex eius e valde puz
et parid ventositate in eo. Et signifi
huic e per anathomid qbat q multe
angulle hnt puissimos ventres ita
q ead quidd caro ventres et ead i
tepmia no hnt videne et ad exsthit
ab humore in quo stat vniue farce p
qna dies si stat in loco in loco vmbros
frigidus et precipue si ponat nigme
et no impediat amotu et papue si
st in loco q pstat vena septemtrionat
in venco em meridionali parid amitt
qm aut exst alaibus in quibz gndt si
estas fuit maict si aut hvcms et
no mortificam frigs sed quid amitt
qm excellenti aut frigore sepe omes
angulle morit. Adhuc aut qm cibid ac
cipit in aq pua semper strangulat
et hoc ead accidit alijs piscibus si
semper sunt in vna aq et in ead qm
in fluxu alijs renouat qm quod ees
sub glacie pistes sepe p. forant dicit

caia aliqn hoc in ppranabz qm fuit aer
paucis q renouat no p. cito em i vnlis
reddit ad refrigerud cordis sicut et ille
q attracto e mcorp et no calefacto et
simosi facta o. qm expelli a corp et
iloco qui circa corp e et aliud pmerid
attrahere et se e de hys q hnt acitit
et euomut et maxime angulle h pauc
p pntam suoz branchoz. Quidd aut
angulle vniue octo annis uel septe ad
aut angulle fluuiales comedut radices
et herbas et hoc q quomut mluto et p
maiori parte p. nocte. In die aut
abstandit in p. mudo aq aut in anar
Et q frigs nullid sugit et aq lenta da
id et calid. D. no in veme in dambio
co q ante fauces alpud ab occidente i oi
entem fluit danibus et maior ps aq
q fluit in p. co fluit ex alpih aut
colores vniue alpihus et e sup fluxu
in alpes copte aquilonat h igit et
talit est dispositio tibi p. p. d.

*Capitulu qm d. d. dulcitate tibi a. d. d.
quadrupedit auancu*

In sepe aut e ut deabo a
uid et ouancu loqm dicit
igit q omes aues hnt amco
ps unguis cibant acarmibz
et addat eis caro qmedut libnt p. d.
gna aquilaz et omi miluoz et acapit
et falcond omi acapiter maior q grece
rhanotrolaz latic asin vocat. Et acapit
mori q m. p. latic et quibusd p. nara
vocat carne qmedut qm em qm nara
sunt unguis aialia maior ad muccem
diaz hnt pnticat et colore q in figura
corpis apit tunc omi gena aquile meli
et ferocius e quod veme ab aquilone
aregone suete et luome ca latitudo
e plus qm quaginta gradud ab equinoxiali
et sicut aues feroces et libnas qmedut
pistes q carnes. Ita q quidd a p. r. c.
exilla tra ad nos deducti aues quidd
ames qmedut quas capuit sed libnas
qmedont carnos q aliq aliud aliud. Et
reputat a falconarijs me tre ista astu
res omibz alijs meliores et nobiliores

et sunt valde magni Et dicit michi
 quidam multum exoptis q̄ etiā mētra
 illa aquibus q̄ maior pte abant p̄s
 edus ita q̄ in indis eoz et in tota in-
 dos inuentur angulle et p̄stes Et
 etiā mētra mētra gēng aquile p̄ud et
 vocat̄ aquila p̄stus eo q̄ non venat̄
 m̄s p̄stes et h̄c unū pedem mēbrana
 lem sicut est pes anseris ad natandū
 Aliū aut̄ anguū aquile ad rapendū
 hec omnia tamen genera comedūt carne
 aialū q̄ venant̄ carnes aut̄ comedūt
 aliq̄e q̄ vocant̄ grece thurageoz q̄ est
 inquitate milui nec in venit̄ aliq̄ maia
 rō nec inuor̄ quātāt Similem aut̄ a
 lū h̄c maxima auis q̄ est m̄ vocat̄ q̄
 aquila p̄stus h̄m auis ē auis maioris q̄
 corp̄s q̄ volat̄ et ē cinerea coloris Et
 hoc gēng aquile p̄dam gēngem ē est
 manē h̄m carne ē duoz gēng Et ē
 unū gēng magnū quod ē cinerei colo-
 ris et hoc nos vocam̄ volat̄ gr̄
 p̄d Aliud aut̄ ē gēng p̄ud et h̄c est al-
 b̄d et sepe apparet sedens in rupibz
 rem st̄is et dambz et ab m̄ole gra-
 mame vocat̄ volat̄ albus ut bubo
 noctua q̄ halloroz grece vocat̄ et
 coruus nocturna qui grece kanoz vocat̄
 et ē quātāt̄ t̄r̄at̄ et raro videt̄
 et ē nigra auis et apparet circa ruina
 sa edificia et circa templa et vox eoz
 ē r̄r̄o et q̄ r̄uoluit se in aere vola-
 do et ē auis in fausta multū in augurijs
 Et m̄ hac d̄p̄t̄ q̄ h̄c d̄p̄ta ē h̄c
 vidi duas et ē debilit̄ pedū sicut
 fere om̄es aues nocturnales et ē bonē ale
 et velocissimū volat̄ De h̄is aubus
 nocturnis et etiā q̄ vocat̄ asphyroez in
 greco et aspl̄t̄ volat̄ nec ē inuor̄
 quātāt̄ h̄ volat̄ Adhuc aut̄ aquila
 kalem et aquila agoliens dicta aspl̄m
 multū aui illi et h̄c auis nō ē nota
 apud nos et ambe illudicū venat̄
 h̄c quod vocat̄ asphyroez sed moat̄
 eius quod vocat̄ st̄p̄ch̄ est glauatas
 modica sed malis simlis apparet
 p̄dictis tribus aubus ad m̄ce ille t̄

species auid p̄stus oculoz et laro
 Albuginis oculoz et ingroz m̄pupilla
 Et om̄es h̄ic aues p̄cipue nocturnales h̄nt
 amplas et latas pupillas Et om̄es iste
 aues comedūt carnes Amplius aut̄ quēdā
 aues carnes comedūt sed tamen v̄coroz
 nō sūt anguū sicut h̄t̄m̄ces et gēng
 coruū et p̄ce et cor maile Adhuc aut̄
 quēdā vermes accipiūt p̄abo sicut h̄c
 aspl̄de pass̄ baradijs halady et apud
 nos sūt passerēs phylomene et pa-
 ruz et multa gēng auid p̄uz argone
 loz aut̄ etiā comedūt vermes Modi
 aut̄ agomelos sūt tres quoz v̄m̄ dicit̄
 th̄sp̄dus qui aspl̄t̄ th̄casp̄de Et alius
 dicit̄ montan̄ q̄m̄ manet in m̄otibus
 et h̄c longam caudā Tertius aut̄ m̄as
 aspl̄t̄ ist̄s duobus in ē inuor̄ quātāt̄
 et etiā abo venat̄ th̄cokaloz et malon
 choroz et forocheloz et amvethē et
 gēng milui quod d̄d et f̄chospas et
 th̄camos et corchorahoz et ē auis
 q̄ ē inuor̄ quātāt̄ aliq̄m̄lū loaf
 ta et ē rubei coloris q̄m̄ auct̄na dicit̄
 et p̄caem pass̄is et h̄c m̄capite
 galcam et venat̄ etiā auis p̄na pul-
 tra figure b̄i colorata magnit̄de th̄c
 aspl̄de et dicit̄ h̄arnostendos q̄ fecer̄
 ambus in om̄ibus aspl̄t̄ th̄casp̄de et
 manet in m̄otibus et alia auis p̄n̄p̄a
 q̄ vocat̄ it̄s sue regula et alia que
 vocat̄ th̄cath̄conolegos hec em̄ om̄es
 aues sicut amastharochos et similes
 ascendūt super p̄mas et passūt̄ q̄
 milis adherentibus illis p̄mas Inveni-
 untur aut̄ alie aues q̄ d̄m̄ promoga
 et v̄uūt̄ in maiori parte h̄v̄denat̄
 th̄cath̄m̄tes sicut alia q̄ d̄r̄ h̄oa
 maia et m̄ch̄ illa aut̄ q̄ cadūt super
 p̄mas aut̄ herbas p̄mosas nō ḡme-
 dūt vermes uel aialū aliquod et p̄
 apud nos ḡnd̄ amcomū sicut aues te-
 p̄ces dicte apud nos et sicut v̄m̄co
 cardū q̄ auis dist̄f̄n̄cte vocat̄ apud
 nos et sicut om̄es rubens m̄p̄cat̄
 Et sicut auis q̄ ḡn̄se vocat̄ ad m̄ce
 em̄ iste aues semia p̄mar̄ albarū
 et rosar̄ et albar̄ comedūt et m̄as

semen papauis et canapi et lappi
et huius kylan aut mgerco e auis
aput nos q wartengel vocat et
habet rostru no curu nec hnt unguice
conuolus et e manus illius gms i qnta
merule et mms e mgnate mudi aliq
tulid q sit purng et vtrūq genū qnt
emeru coloris hnt mgnas maculas d
as iuxta oculos et venant aues pias
et caput eas rostro kylan tame p d m
quosdam e idem q pias quod genus
aues per forat arbores et gena illius
aues i memento asplant ad mitem
pd incolat et qntata magnū hnt
diaz ad mēe aut vniū q vmbus
q mcarne lignos nasat et teredines
vocant quos ut quidd dicit thearch
mles greci vocant pd mior i gne
pioris e aliois vocat q maior et p
ipi pta emeru coloris et omēs qnt
pashd ppe ligna mteredimibus lignos
et similit facit modi pici qui merobe
lre greca kaloz vocat qst mgnate
aues qdī carmgen aliq dicit cadid
modus merobe bvoacia sicut supius
diximq horū aut modū omī color
e atmg et hnt stūe pmd et perfo
rare ligna et sua uox est alta et
vocat aquibusd auidival pd tame
hoc no e merobe et e quidd modus
pici eius et garrid et volatū
eius multū fere p omibus aibus no
rapacibus obfuant augures hoc et
aial habundat mptibz grece q dicit
kaloka mltzon papue aput nos aut
mvenit mombz plus et tres modi
eius snt aput nos differentes p pnti
tatem maiorem et miorē Est alit
adhuc alia auis q condolagoz vocat
eius qntitas d sicut qntitas facalis
et absidit cep ligna et e emeru co
lois et debilis vocat picius aut gnale
noie vocat aput nos Alie aut aues
ab hys vniū exstructibz plantaz sicut
palubi qui glandes et grana qmedit
et sic facit turtures et ille colube
tueruales q fchre greca palubiāt
et fchita apnt semp pd turtures

no apnt nisi mestate qm mdas hnt oc
culos m quibus abscondit m hyme d
uis aut vocata onoz apparet m autumno
et non plus et auis e maior q coluba
et minor q kylos siue kaloz et plus et
sepius dephendit hnt aues nas facit aū
aq co q hnt ad loca illa veni ad pnt
Q aut vlti decabo auid dia p hnt
e q quidd aues vniū et pasit maq
et ripis aquas et lacus et quidd cep
ribant m littora mais que em mter di
gitos pedid hnt corū mēbranalē hnt
mansione maqua et quereū papid mca
q aut hnt digitos dūps aliq quide
manet ppe aq pd abant q tra ppe aq
epnt et iste quidem carnes no qme
dnt nisi valde raro Alia em auis que
duos gms e maior q volant super
aq respdet et natat maq et apnt nos
meruēt vocat caduera qmedit q m
aq natant pd carne venā pntē Alie aut
carne non qmedit sic acadiaz et lamcoz
et dyos et omēs ipi mōi auid hnt rostrū
longū et amplū ut maq aliū mēca
possint invenire et lacuz et laroz et
hameleroz et laroz e emeru coloris
et mōi ipi omēs manet caudas et pnt
aput nos aues qda fortissimi volatus
et m sup hōi gressū et volatū curcū
m ripis flumiaz et mais Similit aut
e de aue q vocat theasendoz q auis
e multoz colorū pd mēnsor inca co
lor e emeru aues cep q dicit forabon
reāt maq et e duos mōz quoz vna
p stat super canas et pblat alter
aut caret vace pd e maior corpe qua
alius et ambo hnt emerū colorē et
pasit mripa maris Similit autē
h dragloz et kydelez et aial q dicit
karyme et e illud q quidd vocant
hachau abant iuxta mare abepcis
et ver mibus q pnt m mais fluxū
n aues aut corū mter digitos hnt
tes snt vocate grece hartoz et laroz
et tritorlarodomos aput nos aut p
anser et anas mēges variq et mer
guli mgn et merga magnū mger
q aquibusd karbo aquaticū vocat
et agnq et auis magna q quidam

volucribus vocant et hinc sacra dicitur
 ante guttur et peccatis et alie aues hinc
 que aut inter istas aues grauior est
 e illa q̄ morat̄ iuxta flumina et lacus.
 Graue em̄ carne h̄t̄ om̄is aues aq̄tica
 et que fuit corpe maior eo e caro eius
 grauior p̄cor̄ et id̄ ad aq̄ salpa calidi-
 or sit q̄ aq̄ fluminoꝝ et lacuū erūt
 aues grauior̄ iuxta fluminoꝝ et lacuꝝ
 sunt vacate volucriꝝ et olucriꝝ et colom̄
 et bacantes et h̄ aues ap̄lat̄ addunt̄
 q̄uis sit maior in p̄tate et aues que
 dicit̄ fatacos e q̄ntat̄ aues q̄ dicit̄ ma-
 largas sed aues eius e manus curuū et
 h̄t̄ inter digitos coruū et e nigri co-
 loris et indifiat̄ super arbores et
 hanc vocant̄ nos carbonē aquaticū
 q̄ vulgare p̄solueren̄ vocant̄ ad huc
 aut̄ anseres magni et p̄u quoz̄ q̄tior
 genera sunt apud nos videlicet eme-
 rei et p̄u emera et anser̄ albi qui an-
 seres grandinis sive nives vocant̄
 et sunt p̄ta h̄nt̄ maculas nigras i
 vlt̄ et emera sūt̄ qui anseres arboꝝ
 vocant̄ et om̄es h̄nt̄ hoc q̄ migrege
 volant̄ Et aial quod dicit̄ malachoz̄ et
 p̄armoloz̄ manet̄ in r̄pa malis et tran-
 sūt̄ lacus et pastus̄ meos plures at̄
 aues sunt q̄ p̄libet̄ dicit̄ q̄medit̄
 carnes videlicet et vermes et grana
 et p̄stes aues aut̄ h̄nt̄ curuū am-
 gues om̄is aialia q̄medit̄ q̄ venat̄ p̄nt̄
 et viuūt̄ sanguine sed nō q̄medit̄ p̄ in
 vicem sicut̄ faciūt̄ multi p̄stes p̄stes
 em̄ multi q̄medit̄ ea q̄ sūt̄ p̄u ḡm̄s
 et p̄ci et alios dicit̄ q̄m̄s sicut̄ lucra
 faciūt̄ Et alij p̄stes quos supra enar-
 raui volūt̄ aut̄ om̄e genus auid̄ h̄t̄
 hoc eod̄ quod e pauci pat̄ aues aut̄
 conuol̄ vnguit̄ nō potant̄ aq̄ om̄is
 except̄ valde pauc̄ et ille raro et
 parū bibit̄ sicut̄ karobiz et anateuiz
 q̄ raro aq̄ potare vident̄ aialia qua-
 mosi auancia p̄nt̄ lacerta et serpes
 q̄medit̄ indr̄ter carnem et herbas
 ita q̄ serpes in d̄nter d̄quiderat̄ v̄t̄
 et sunt pauci potus aque parū em̄
 bibit̄ om̄e q̄ h̄t̄ mollem pulmone pauc̄
 sanguis et om̄is consistens Serpens

aut̄ valde diligit̄ v̄m̄d et p̄cipue
 tyris et idco et q̄ vident̄ serpentes
 in aliquo loco p̄ v̄m̄d p̄nt̄ venat̄ et
 capi et alij sicut̄ q̄m̄ et morūt̄ mlt̄
 indolis om̄ Comedit̄ aut̄ carnē sicut̄
 h̄nditate aialis cuius carnem applicant̄
 residuū aut̄ carnis q̄ sicut̄ et t̄estre
 e h̄at̄ serpens et sepe sicut̄ h̄nditate
 totam et d̄mittit̄ residuū hoc aut̄ p̄nt̄
 plura faciūt̄ aialia sicut̄ aranea h̄t̄
 em̄ sicut̄ h̄nditatem mustar̄ aut̄ a
 q̄ caput et d̄mittit̄ residuū d̄v̄z aut̄
 accipit̄ aliud q̄nt̄ p̄nt̄ inuicem q̄nt̄
 em̄ in m̄dos auid̄ ascendendo p̄ arboꝝ
 q̄medit̄ pullos auid̄ et strangit̄ et su-
 git̄ sua caro cuomendo et reuicendo
 testas et q̄m̄ nos aliquid accipit̄ erigit̄
 caput et collit̄ et transglutit̄ illud de
 m̄do q̄st̄git̄ et conchit̄ corpa sua q̄-
 mendo hoc quod eius stomach̄ q̄ e lonḡ
 strict̄ et subtilis Et h̄t̄ serpens est
 erigit̄ ap̄t̄ aialia q̄m̄ m̄dit̄ forte ad
 q̄ntat̄em cubiti vel plus et serpit
 valde velocit̄ et transilit̄ magnas
 foucas adducta et ego sicut̄ alij ad m̄o-
 tes causa videndi serpentes a quibusd̄
 qui serpentes colligē q̄sueuerūt̄ eo q̄
 carnes eoz̄ valent̄ cōt̄ lepr̄d et apa-
 stibus adducti sum̄ ad alid̄ auid̄ in q̄
 sicut̄ erat̄ m̄dos auid̄ q̄ h̄t̄ p̄ta vocat̄
 d̄v̄z aut̄ ascendat̄ p̄ arboꝝ et
 vomit̄ caput eius in m̄d̄ et q̄medit̄
 pullos q̄li ad huc erant̄ sine plūm̄s
 venens una antiq̄ p̄ta capta e
 ab ore tyri p̄ covam et centa fortit̄
 ad cō clamorem alia p̄ta venens au-
 dacter in m̄d̄ marauit̄ et ita d̄u et
 forat̄ caput serpentes rostro percussit̄
 donec p̄forauit̄ cerebr̄d eus et ad
 nos mortuū ad t̄d̄ decedit̄ Et narra-
 uerūt̄ nobis male loci q̄ hoc p̄pe q̄-
 gerit̄ in m̄o tyro in m̄d̄ auid̄ Gen̄
 aut̄ serpentiū om̄ et p̄nt̄ vitela d̄u
 p̄nt̄ h̄nt̄ valde sine t̄ba et hoc p̄nt̄
 p̄ in serpentiū q̄ vendit̄ caput̄
 q̄ valde d̄u sine t̄ba suant̄ Et ad h̄
 e sicut̄ dicit̄ illius aialis et aristot̄as
 h̄m̄oz̄ et p̄p̄tudo sicut̄ pollis p̄ q̄
 nichil euaporare p̄ de h̄udo ip̄m̄s

et id tempore abstinentia calor pueri na-
lis pueri diuidit visioptatem eius et digi-
tiam et ossilla munitur aial

**Capitulum quod de dinstate cibi quadrupes
aialia quid nati aialia sibi similia et de
cibus amulopoz**

Vadripes aut generans
sibi simile habet et aliud s-
quid et gvemente quadru-
pes aut generans aial sibi
simile siluestre hns dentes serrales que-
dit carnem sicut canis et lupus et leo
dicit tamen q lupi comedunt aliquid tre-
tenaces sed dicit q tercio q glis vocat
no comedit ut querat mumentid exipo
sed ut reddat se grauis pondis q post
qua comedit cam capit aialia forata et
magna sicut boue et ceruic uel equi
uel forte equicervic in silens in faciem
corp Et ad herens eis qui p esset leuis
rius exiteret Et qn glis sup adimple-
tus est ponderit et amouet et exorti
non pe Et qn cadit aialia lassata me-
fiat ea abmordendo gutta et canas
guttis corp her em lupi qnctudo e q
insignt dentes gutturi aialud ut aiaq
terfiat et tuc euomit glutem et saui-
ratur decaribus aialis qd deicat lupq
aut mqi aliquid comedit de heris m-
firmet qm tuc comedit aliquid heris q
medicma et vomitat sicut facit ca-
nes et sic sanat Aliqn aut lupi que-
dit hamos et papius illi qui vadit
plicitary nam in paccate alioz lupoz
illi em p maloz ludoz Galis aut e
aial quad nos hyenam vocamz et qn-
tas eius e sicut qnctas lupi et he in
bas in collo sicut equis et he pilos for-
tes pdm longitudine dorz sup omni po-
dilia sua Et illud gens aialis est aspid
valde ad mala Et aln effugit vocces
humanas et sic deludit pastores et a-
hames et sic accedit ad eos et pcedat
et comedit omittat ead vocces canid
et guleando et latrando sicut canes et
sic deludens canes capte et deuorat
eos et pcedit pecora et aln canat
bustas et spulchras mibus noua s-

cadavera motuoz qn volit quidd car-
nem homie vsus aut comedit m dinter
qm ascendens arbores comedit fructus
qpter humiditatem sui corpis fructus despat
et aln frangit oliveta et fructus comedit
olue et comedit ead canas et form-
tas et comedit ead carnem et canit
preda aialud p eius magna fortitudine
nec plabit in suis ceruis pollo sed ead
tu poras agrosibus et aliqn se super-
th auos cadens sup dorza corp et ad
et hanc aut ead ferire cornibus apthidit
et canet conua manibus suis et laceat
paculas eius et tuc pstermit ead ad
terrid Aliqn et p mignat ambulat et
stat erecta sup pedes posteriores et coe-
dit omes carnes p q aliquad pue-
fiat ead p calefactis lupq aut comedit
carnes recentes sicut illa alia q hnt
dentes serrales et comedendo insigunt
multa sine masticaco qpt velocitate
ipius id abstandit hamos multos in
morsellis mastis et lupis expositis et
tuc insigunt hamos in morsellis et
morum Manet ead sine cibo aln
duobus diebus aut pluribz ut dicit co-
q multo sup saturat una quiescione et
vinit modicaqua potata et egerit
duobus aut tribus diebus pcurtatem
Et stercus eius e valde pnd no hns
illa humiditate q he stercus multoz
aialud et exit ad co forte ventostas
apre am et eius vma e acuta fetes
et id canes venacia olfacit arbores
muesigantes lupoz aut canid m-
tura ad arbores uel ad lapides erectos
factam qm lupi eleuant trus qm m-
gunt sicut canes et id mngit ad aq
alta erecta sicut ad arbores uel sepes
uel lapides Et qn lupq apit os sud
exit ab eo forte odor Adhuc aut qua-
drupedia quedo et mala aggretia
abant in flumias et paludes sed mil-
liu fere abant in ripa mais m id qd
vocat Ea est q abant in ripis
flumioz et lacud sicut sicut fapoz
canadez kachmcoz fapitcon lamet
lametis e lacus q anadris et he
fortes dentes et apur nos vocat

1

Inadivz aut e que nas lutezem vocat
 fapuzon aut e rebalus dicitur lac horpu-
 tam et ingrad hno pellem pcpam valde
 q contit ante pallanata factyncon aut
 e id quod nas vacans marcorp latine et
 e atal fulmd albid in gutte mgnit' caca
 quis fastoz aut eef e genus martari-
 m' et ingru' dicto Castor aut qe den-
 tes fortes valde et sape coit nocte de
 caucis riparo et amputat ramos arboru
 q sunt ca fluvios et construit pbi capis
 co eis quas facit cu solutio in quo hntat
 qn coaleat caro aqua Et narravit mishi
 vms exptoz ca castores male redi-
 gunt ad infuitu q qn venit castor pe-
 gring ad molas aliaq loci castores in
 cole redigut eid in fuitate et facit de
 co vehiculid qm abspia ligna ponit supra
 avenae apus et oz q fringat cu pedibz
 ancioibus et postioibus ne decidant
 et tuc capientes mcole cauda apus tra-
 hime super ea ligna ad lacid in quo
 castm qstruit et io pegin castores
 depilata hnt dorpa. Cauda aut hnt la-
 tam et squamosam qz p illa natat in
 sequedo pntes Et testes eius sunt id qd
 vocat castoreu dentes aut qe fortes
 et e atal mordax alqm mordens homines
 Et dicit quidd mordid illud no sanari
 m' lesus audiat fracturid ossid castor
 Et iste castor pilos qe duros filui colo-
 ris et e corud eius valde spissid et pel-
 lita dnt vale palit' pait et casto-
 reu Color aut piloz eius pait dicit
 azp e mter pilos comich' et cerui Et
 hoc e q dromq q filiu p' pili eius Et
 habundat ista atalia valde in palz ger-
 manie quibusd et mris p'cluzoz po-
 lome et prustie et rustie Admud aut
 atalia serrales dentes q'pmentia qn
 potant lambut aq lingua et forte fa-
 cit aliud atal e' dentes serrales no hnt
 sicut mus sed ca huius o q mus p' dnt
 totid genus suud qd muleptoz e valde
 h' dentes qui duales dnt et m' fortes
 longiores alys et aler sup mandibula
 supiozem porrectos et id sitge sicut

atalia serrales dentes hnta no p' aq
 q' denat mcalitatem et p' hoc lam-
 bit aq lingua alue aut e' sales dens
 hnt lingua m' et maxillas extra qu-
 nit ad denat duosqz et mter mandibulas
 sugit aq et bibit q no pnt serrales
 dentes hnta facit q denat mcalitas
 lingue et maxillaz impedit aptaco. Su-
 genca aut sicut sicut equis et chaurq
 et omis et capra et huius v'p' aut bi-
 bit alio mo Auce aut sugit aq' et quicqz
 co eis h' longu collid bibit aq' et cu
 hauseit aq aliquantid ex collit collid p'
 anser et gallina et similit' facit trax
 falcon et omne atal tam plueste qud
 domestica hnt comia et facies serrid
 dentibus no gmedit fructu ni hnt fa-
 me maxima pter id quod vocat stenos
 h' em no gmedit fructu et herbas por-
 tus aut pluestris plus gmedit radices
 omnibus alijs atalibz qm additamentid na-
 si eius quod e cartilaginose qvent
 q'p'p' aui et gmedit fere omes abos
 alios atalud ita q cad porcu gmedit
 carnes porca licet no interficiat ad.
 Et iam copius sum q porca ad magna
 auditate comederit vaccinos et alias
 carnes porcu Et e atal cito m'p'p'ua-
 bile ita q sex diebus sensibile accipit
 m'p'p'gucos ita q custodes porcu qn-
 titatem adq'p'p' et pter hoc sape di-
 mittit porcu tribus diebus et p'p'ca
 abant ad sic em veloci' dicit m'p'p'g-
 uari Si aut quidd homi pudent m'p'p'g-
 uatoz corporu porcu Et p'p'ca quide die
 aq' dant eis et in silid subtrahunt e-
 and et p'p'ca q'p'p' abant eos duobus
 aut tribus aut quoz diebus deinde di-
 mittit eos et facit hac usqz ad septi-
 dies hoc aut atal m'p'p'guc' cu or-
 deo milio et palca fursuris sicut pli-
 quis Optima tame carne accipit de
 glande et m'p'p'guc' papue ad quete-
 tud' em delicia' q' p'p'p'at' e et m'q-
 ete calor helicet' et g'it' amem'etid
 ca lacid dig'is et no g'it' aliquid
 quasi de ipis sed stat' p'p'guc' et co-
 agulat in adipem p'p'p'nc' tame p'p'p'et

in pinguatū porcorū et boiū p̄ conditū
eūdem abis boiū em̄ alligant ad p̄spe
ministrantes ei ordeū cū pilo durū q̄
q̄ dentes nō h̄t nō q̄minat ordeū sed
mota emollit et exco molli trahit nu-
timentū exaltat q̄ integrū emittit ad
stercore parat et alligare d̄m̄ caude bo-
iū et ille masticando grana ordeū ad ster-
core emisso exillis impugnat d̄m̄ aut
decaho trans̄ in nutimentū parat aut q̄
diat p̄ota pars ab̄ sui trans̄re i pilos
et sanguinem et sibi p̄tes p̄tes parat pu-
gnat aut cū lupo et lupis ingemo p̄
p̄mgnat ad parat accidens subito et
tacet et attemptas morsū galeatus
eius ita q̄ quiddā exptoris dicit michi
q̄ lupo eo evidente accepit in ore lig-
m̄ pondus x̄p̄o q̄ xl libras i pl-
ua et inter ea didicit p̄tare super-
trucid ab p̄se arbaīs qui loco illo ma-
gnus et lacus p̄ans interra fuit re-
lictus et ad h̄n didicisset p̄tū abscond-
se et uolente in loco illo p̄tū auerū
sibi seminatū parat plures tū multos
parat d̄m̄ p̄tū q̄m̄ am̄ uel duo
p̄ subito p̄silit et capite am̄ qui vi-
debat ee eius p̄ pondus tū ligno q̄m̄
in ore h̄ns sup̄ trucid p̄taueat super-
eū trucid p̄taueat et i parat inter-
fecit et q̄m̄dit et parat plures p̄tū
h̄tadenab̄ et ip̄e p̄ q̄ eos aliquantū re-
cessit saturatū Porci aut̄ ad parat
mactatū p̄tū alia fere aialia Thauri
vero q̄m̄dit fructū granorū et impm-
gnant p̄cipue a fructibus granibz
uentositate sicut ē orobz ordeū q̄
faba comolita et faba pliquis dicit
aut q̄ p̄ p̄ndat corū thauri et i suf-
fletur inter corū et carne et p̄ca da-
li p̄dictos abos acq̄ impugnat In
p̄mgnat ad abis dulcibz et fructibz pas-
p̄ et vno Carua aut̄ uacce cera li-
quefacta in om̄z p̄tū p̄tū Et si in
congat uacca cera oleo et p̄tū con-
genco composito ualeat ei con̄ p̄did
dolorem Et con̄ norime ad quod canē
sunt imp̄dibus et nunc Thauri et

nō emetulaci multū impugnant si plūbz
annis remansit sine colū Et m̄certa an-
sp̄os dicta custodiunt thauris nūc an-
nis ne cocant et uocant in illa terra
tales thauri affacoz et nō p̄dnt ad hoc
m̄ ut crescat et congregant monū gregē
thauris tales quadringentos et isti vni
non p̄tū malia trā Multi em̄ p̄duerū
ut accarent eos malia trā et nō potat
Equus aut̄ et milz et asina comedunt p̄-
na et pascat herbis et impugnat aqua
m̄ p̄pue cocta ē toruata et q̄ncō p̄q̄
m̄lū parat ex aq̄ tanto plus p̄fiat ei
et gopata facit pilos eoz molles et
maxime si fuit femē impugnatē uac-
ce aut̄ diligit aq̄ libe datū Equus
vero diligit libe turbida sicut et came-
lus et id camelū nō bibit aq̄ flūis m̄p̄
p̄ turbent ead et camelū aliq̄m pa-
tū p̄tū absq̄ aqua p̄ x̄ dies et p̄q̄
bibit multū Elephas aut̄ q̄m̄dit una
uice ix mediamos et medomitar q̄ sicut
nōd̄ mesuraz quāridā et nō p̄ q̄m̄de
plus una uice et q̄ p̄tū p̄tū ordeū
et auene ead̄ ista mesura ē a p̄tūlo-
pa si sepe q̄m̄dat ead̄ Sed in maiori-
p̄tū q̄m̄dit sex uel vii metretas q̄-
m̄dit aut̄ aliq̄m q̄nq̄ altatam quod
ē mesura metrete et forte tū hoc sex
metritz et cocoleoz hoc ē q̄ntū ambaly
m̄tibus simul capi p̄tū uedicit quiddā
et forte bibit elephas de aq̄ x̄p̄o me-
thandis hoc ē anfas in mane et
p̄ mediem octo bibit plures aut̄ came-
li uiuūt x̄p̄o annis et amplius et for-
te uiuūt vnḡ r̄ annis Elephas aut̄ et
annis uiuē p̄hibet Et quiddā ead̄ dicit
q̄ uiuūt et annis vni p̄hibet Oues
aut̄ et capre q̄m̄dit herbis Et oues
quidē pascat nō multū dispurientes aloz
pascat Capre aut̄ dispurūt multū la-
te in pascat et accipiūt ex trematē
herbarū et arbutū imp̄stus s̄z tū
oues aut̄ impugnat bibendo aq̄ et aq̄-
simi faciendo nutimentū et p̄ter hoc
q̄ impugnat uolūt eas pascat d̄t-
cis in quibuslibz q̄nq̄ diebus vni amado-
roz hoc ē metretā salis et ex hoc

1

erit plus sane propter quod est cum suis
 tibus sale admittit et copiale cocata
 eis sicut et tunc plus potant et amplius
 impingunt. Multa autem in contra ven-
 tris solucem dant sal et cocata sicut dat
 eis vniu. rubra in autumno dant eis cu-
 turbita ad lactis habundantiam. Capri autem
 per quod moti sunt per medium plus parat de
 aqua quam autem sal dant eis ante primum multum
 fluxum lactis habent amantillibus aduersus
 impingunt lentacula et palea auene ad
 sale et si omnes abstineat per tres dies et
 postea multum abent impingunt per calor
 per se lenes acut abstinentia et tunc ha-
 bundantiam gunt nutrimentum. Et hoc est
 ingniale moribus frigidis et humidis a-
 mmalibus sicut per porcos et similia. Et in
 estate valet ouibus septemtonalis aqua
 frigida et in autumno medionalis tepi-
 da et uiuat eas plus pastus in fine diei
 et motus per itinera et exercitium mode-
 ratum quod cocant calorem et non gsumit
 humorum. In moderatis autem motus est
 labor qui cogit ad matrem pastores aut
 cognoscit oues quod per se parat hunc quod
 super quasdam inuenit glacies et super
 quasdam non. Et dicitur autem carnes sunt
 drupedum quod pastus in locis aquosis per
 male et quod in locis pastus alios motus
 sicut carniū bonas. Et quod hunc am-
 pliores et lauciores caudas ~~caudibus~~
~~melius sustinent hunc quod hunc hunc~~
 ex ouibus melius sustinent quod hunc
 cauda longam et strata. Sicut autem quod
 quod hunc pilos multos melius sustinet hy-
 eme quod hunc pauca lana ad hunc autem
 quod quod unalia hunc pilos curtos et crispas
 hunc grauius parat eo quod calia sunt
 calida et sicut hunc paros in quibus frigus
 hunc per fundam. Et contra autem hunc per
 los molles et multos et planos in sus-
 tinent hunc per modum sicut quod per
 apparet ad hunc autem lana ouis quas
 lupus quod dicit autem vulnerat. Et per
 lana quod abstrahit appellibus coriariorum
 quod corid facit per os pellibus ouid facit
 plures pediculos quod alia lana amplius
 autem omnes autem amulose hunc dentes mil-
 tu comedit quod autem ex talibus non habet

in lingua tunc abat humiditate. Ad hunc
 autem per corpus comedit in dicitur quod
 abat tibus sicut apes quod magna pluri-
 dicitur. Quod autem ex eis sanguine abant
 sicut iuxta canna et conoma quod grece
 marulor et estaror dicitur quod autem ex
 eis abant sicut arboris et plantarum. Sicut
 quod autem cocce. Sole autem apes non
 cadunt super rem fetidam in bono sa-
 pore hanc. Et hunc etiam diligit aqua
 fluat currentes. Ista igitur gunt aialud
 abis predictis.

**Capitulum septimum de mutacione aialud
 de loco ad locum propter acis intempriem
 aut propter infirmitatem alij lati magis
 mane ostenderunt**

Omniuicant autem multa aialud
 ludo gna in suis opibus et
 coitu et parati et ad istos
 abis sicut frigus laci et ca-
 lorem et sicut dicitur sicut. Quod
 em hunc sicut et per se nullo adduer-
 sitatem frigidis et calois sicut homo. Qui-
 dam em homines latere in hunc hunc
 ad loca calida. Similiter autem facit et re-
 liqua aialud quod de loco ad locum mutat per
 Quod autem mutacionis sicut dicitur autem
 glurundo cocant calor sicut aliqui
 calor sub duobus tropicis autem ostingendo
 martificans frigus sicut et frigus poli
 hunc tamem sicut dicitur aialud sicut
 laci ad laci dicitur quod in uno frigore
 per hunc vniu. autem in quo hunc no-
 per alter et ad raris et decatore. Et
 frigus et calor plubria omni sicut corrupta
 aliorum. Et hunc notia sicut coitus quod
 tradidimus quod sicut de locis habitabilibus et
 locis nunc. Et hoc autem ad quod quod dicitur
 laci recedunt ad laci multum remota di-
 mittentia locum quod sicut sicut per quod
 autem fugiendo ab hunc uenien-
 te et raris per quod sicut uernale ne
 mouet ea ad hoc in timor dicitur
 acis. Bruce autem precipue facit hoc
 impulsus et tibus sicut in greca volat
 em agreca. Vniu. in dicitur vniu. egypto
 sicut in dicitur. Et dicitur quod in dicitur aialud
 hunc que quod gna sicut sicut et
 dicitur pigra qui cubitales homines

dicuntur eo qd sunt similes hamibus in fi-
gura et medietate circa longitudinem tubi-
ti non excedentes et sine tercio am gnan-
tes et in fine octavi aut pars magis maicent
habitant circa iuxta mli pncipia i midie
vshis occidente et aquilonem parum declinando
et pinguiat cu gradibus ad coequemetibus
est et rei virtas talia em aialia q pig-
mei dicunt multi videntur Et hnt ca
equos valde puas sup quas ascendunt et
equitant sed vshis adms no hnt nec
veracitudo nec honestatem nec iustitiam
colunt nec iudicium rei publice vnt
sed in multis vmitantur hamibus ca plmo
hnt loquelam smoz impfectam in hnt
Et aut aialia q recedunt qd recedunt
ad loca alta qrendo meis frigus tpatid
Quedam aut recedunt caucernosa cali-
da qrendo meis calore et abscondunt
~~ad caucernosa~~ in locis calis et arbor
qrauitatibus aut sub frondibus deciden-
tibus aut meauis qrendo calore duc-
dam est no mutat loca apud nos
vt grues sunt qtime et hinc et
estate Et tamen hincas mod e valde fra-
gida fere soluii gradus latitudinis hnt
ab equinoxiali dms aut q dicitur grece
kalakauz est moue de loco ad loca
Et e spaciū volatz huius auis alaco q
vocat karemo usq ad loca q di hincas
et ad loca q di achyrinon et ibi pulli-
ficant et volant recedendo et recedendo
vnt sit cepm in eos et vso stat
postremo in aere q hincas aut aialius
q sup apud nos coptus sit q auis q
dicunt ansares pdm ome gemis sud qd
q duplez ce dymoz recedunt atq mid
q e latitudis soluii gradum et vnt i
stauad ad loca hnta aridiosa et pa-
ludosa et i pullificat In hyemis aut
pncipio recunt ad nos qd pncipia et
aerem magis tpatid et tuc volant in
gregibus maximis ita q millem vel
amplius vident et qn vnt ca septem
one volant ad midiem qn aut e a midie
volant ad aquilonem ita q semp ptan-
t flatu venti et muolant Et id vltius
dicunt q volatz ansaris iudicat ventid

Similit autem dicit auicenna q ia e ex-
pous mtra sua q auis quoddam aquatice ve-
hnt mouere ad mare motum q falsus et
calidus e mai alio quod magis vocat
Et hoc mare apud arabes vocat heme-
ne et abinde recedunt ad latius q demoro
vocant et deinde pntent mli et vadunt
ad loca dicta deature sine Et quoda est
caz puenit ad loca dicta deca bes-
tem Et quoda puenit ad loca alios qui
sunt in locis illis non aut obsuant his
tes mouedo de loco ad loca aut qrendo
loca caucernosa vnt hincas qta q ex-
pous sim in villa inca sup damibus
sunt plime caucernosa et lapidibus
q om ano p q equoz aut cupm q gignit
ibi pntes quos vulgus barbellos vocat
et incanta q vnt qnti q malus caput
ita q tpe meo sit bn p plaustris mai-
bus decerunt incole loca pntis et e
frigus no sustinet et id semp languet
in hyeme mouent in estate aut est
vnt et sanus Quidam aut pntis va-
dunt apud maie in hyeme pntes
littas et tuc qrendo calorem Quidam a
contra vnt alittore ad pntis maie
frigendo calorem littas Similit aut et
auis debiles in hyeme frigit a frigidis
amouebus et ad valles qrendo calorem
In estate aut recedunt ad simitates mo-
tu frigendo calorem inmid et adde-
biluanc calore vel frigore recedunt i lo-
ca opposite qntis tempatis ppter quod
caia in duobz temporibus qntis hoc e
hyeme et estate frigit inuitant No
vno aut tempe mutat loca sua q hincas
qui vocat tferam recedunt qn pntem
vocat tferam et aroz recedunt an
lataly Adhuc aut quoda auis moue-
t inest qui di grece monoderanna ho-
e in septembri Quidam aut tardius
in octobri qui dicit vnt mamation
et ai volunt recedere vntiferant al-
te volando ne aliq corp remaneat et
ut augmencet pntas recedunt ut
dicit auicenna Ambrosio aut aduget
hincas q est debiliores quas et tardio-
res fulant aduentatocis ad alaz

A

et expectando p[ro]prie p[ro]p[ter] hoc q[uod] tunc
 p[ro]p[ter] in sidias ab aibus aquibus p[ro]
 vent m[er]it[is] s[er]m[en]t[is] expectarent et uita
 rent et p[ro]p[ter] aput romanos p[ro]p[ter] hoc
 et aetonia meruit p[ro]p[ter] aues vacat sicut
 de ambrosio ~~et h[um]iditas aq[ua] recedit~~
 Inequiter aut[em] recedit sicut d[omi]n[us] de
 p[ro]p[ter] q[uod] a nobis p[ro]p[ter] recedit aetonia
 q[uod] v[er]iditas et h[um]iditas aq[ua] recedit
 p[ro]p[ter] aetonia Gurgulus aut[em] recedit an
 am[er]itas aues s[er]p[en]tula aut[em] aquilus
 terris germanie inq[ui]t recedit In s[er]p[en]tula
 em semp[er] meent sed in germania in s[er]p[en]tula
 quilonai q[uod] multu[m] e[st] aquosa recedit i[n] esta
 te et redit in fine aut[em] p[ro]p[ter] Gurgulus aut[em]
 corruo uaria q[uod] ex parte emera est
 et in parte nigra aetonia in s[er]p[en]tula recit
 dit et redit in aut[em] p[ro]p[ter] et stat p[ro]p[ter]
 sed a s[er]p[en]tula germania v[er]iditas inq[ui]t
 recedit et a[ut] e[st] q[uod] i[n] s[er]p[en]tula germania v[er]
 sus inq[ui]t inq[ui]t recedit sicut loca aquosa
 exquor[um] vapores aer h[um]iditas t[em]p[er]at q[uod]
 s[er]p[en]tula aut[em] e[st] aer p[ro]p[ter] et loca s[er]p[en]tula
 alta valde et adilla v[er]iditas inq[ui]t m[er]itate d[omi]n[us]
 aut[em] q[uod] aq[ua] m[er]it[is] a calido ad frigidu[m] in
 p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] aut[em] mote in aetonia
 p[ro]p[ter] dissolutio et a s[er]p[en]tula caliditas p[ro]p[ter]
 quod et p[ro]p[ter] aq[ua] m[er]it[is] t[em]p[er]at se
 a loco frigidu[m] ad calidum ut v[er]iditas caro
 dissolutio et a s[er]p[en]tula frigiditate debiles
 aut[em] et macilente t[em]p[er]at se ad loca
 frigida ut exillis g[er]m[en]t[is] in a[ut] p[ro]p[ter]
 et p[ro]p[ter] h[um]iditas et hoc e[st] a[ut] i[n] m[er]it[is]
 tis aialibus i[n] m[er]it[is] lat[er]is In vere
 aut[em] magis qua[m] malis t[em]p[er]at anni
 festinant corruo co q[uod] tunc acut[us] caliditas
 et subtiliat h[um]iditas ip[s]is quod est p[ro]p[ter]
 m[er]it[is] factu[m] et g[er]m[en]t[is] Gurgulus aut[em] mo
 nent p[ro]p[ter] in extrema t[em]p[er]at m[er]iditas
 natalu[m] sicut d[omi]n[us] q[uod] m[er]it[is] volando v[er]o
 apponit se v[er]o et postea subicit
 se v[er]o ut flatu v[er]o ferant d[omi]n[us]
 v[er]o no[n] q[uod] aietur m[er]it[is] caro et ho
 et q[uod] dicit q[uod] in stomacho h[um]iditas lapide et
 q[uod] vomitant ip[s]is q[uod] volant et inu[er]o
 aliq[ui]t cadit ex ip[s]is et q[uod] lapis ille v[er]o
 in expiando aut[em] filp[ro] e[st] om[n]is nec
 lapis cadens ex grege corruo cadit ab

ore sed apudibus q[uod] lapides aliq[ui]t in
 pedibus dicit q[uod] sicut q[uod] m[er]it[is]
 eis digiti pedu[m] ut sup[er] lapidem digitas
 dirigant p[ro]p[ter] quod et m[er]it[is] acci
 puit q[uod] aq[ua] lapidem et no[n] lapidem q[uod]
 v[er]o sicut et m[er]it[is] m[er]it[is]
 lapidem eius q[uod] cubant oua sicut d[omi]n[us]
 sup[er] Gurgulus aut[em] p[ro]p[ter] et caluades et
 turtures no[n] h[um]iditas in locis suis sed co
 lube manent in suis locis et simili an
 tagor aliq[ui]t manet et s[er]p[en]tula mouet de
 loco ad locu[m] Turtures et s[er]p[en]tula manet
 p[ro]p[ter] q[uod] mouet h[um]iditas cont[ra] borea
 et ab alia parte locu[m] liberu[m] et p[ro]p[ter]
 inq[ui]t se plu[m] adhibeant et ip[s]is h[um]iditas
 eis sicut temp[er]ata p[ro]p[ter] aut[em] et turtu
 res mouetes se de loco ad locu[m] volant
 simul sicut greges et inu[er]o quide[m] pu
 ro frigidu[m] aquilonai cogit totus grege
 sud egohyat hoc e[st] p[ro]p[ter] t[em]p[er]at
 et ita quide[m] volando ut v[er]o quasi
 alis aliud p[ro]p[ter] et videat grege em[er]g
 quasi m[er]it[is] p[ro]p[ter] exotens in aere ad
 v[er]o aut[em] m[er]it[is] fatigant p[ro]p[ter] i[n]
 p[ro]p[ter] et calore repluente
 p[ro]p[ter] ad calore motus caro non em
 in illo v[er]o aues recedentes v[er]o in
 p[ro]p[ter] volat q[uod] h[um]iditas e[st] et p[ro]p[ter] et
 debilia et in firma reddi[er]t copora q[uod] in
 volando multu[m] vociferant p[ro]p[ter] ges
 et anseres q[uod] q[uod] gemu[m] et q[uod] de
 copu[m] suor[um] fatigant Mirabile aut[em]
 dicit videt q[uod] ad grues recedunt ad re
 giones aquilonares m[er]it[is] v[er]o aue
 gione p[ro]p[ter] nullu[m] p[ro]p[ter] v[er]o
 h[um]iditas recedentes et q[uod] mouet an[im]is regio
 mbus ad illas recedentes h[um]iditas quos po
 nunt plu[m] Causa aut[em] h[um]iditas e[st] q[uod] timent
 recedentes p[ro]p[ter] auid et p[ro]p[ter]
 recedentes aut[em] no[n] timent In recedendo
 aut[em] dicant eis assidui multa q[uod] auid
 q[uod] nec defende s[er]p[en]tula nec q[uod] custodie
 sicut et ad grues castra metant no[n]
 longe cubant a castris caro sicut hac
 caliditas q[uod] e[st] colu[m] ut dicit quid d[omi]n[us]
 q[uod] aliqui quagiam vocant et aues que
 vocat faberabou[er] et ista e[st] q[uod] dicit
 te v[er]o diluculu[m] clamat et vocat

aves aut pignus e q aucepis istam
aueem noctem clamare audientes pmitat
aves a terra recede. Et aut archygnon
alio noie archygnon vocata genus pulli
maxime hinc anstis qntitate et hie po
nas mpectore ideminas sed m dorso
est colois emeri et vocat archym ab
mcolis apud mquibus maxime habun
dant et hntant sup opa uiga monid pp
quod cogitae pterea q ibi e aliq deice
vif sint cristallo et pue cristalli et
berilli m uat impapis cor. Oris e
ca genus pulli pluatid cocedee pnt
qntitate hinc nobile et epibilem ualde
carnem et fere colore pnt et vocat
agermame hasellum cuius m ptao e
pulli coruli eo q in arbore coruli sed
fexaus m uent et abae longie gra
me coruli q an auellanas egredunt
q fere signat hnt longi pipis fabalo
nyoz aut e pullus q uacans pullu
ambit q e quoda arbor q quoda mir
tam vocat eo q in hac respdet fexaus
m uent et canes gallus eius e denoc
te sicut gallus domestica et maxime
q uolt recede fastans plus m uent i
pma parte hoemis loca imitat et
desilia ad plud sed apud nos no mu
tat regionem sed m stabili e ut dyp
m q pluas distantes distantes et e
illo distans queste moras ham i uolt
et ciuitatibus ita q ia plurico i arce
mo mcolonia int salud et uita qui
estens e m uentus lassata eo uolatiu
Capitulu septim de accidentibus q accid
atilibus ouantibus op dultitate locis
mabz p siue sint aues siue pisces

Vnt aut et alie auid o
uanaid uolatilud et nata
tilud pterates. Et em qd
aues qe degne pcorp de
ta greca galactoyz q e ualde mag
lingue pminet em plu lingua mltia
pminencia no semp quidem sed q q
uolt mltia extendit ea uoltra rostru
eo q ai illa cotrahit omes de p fimo
lignoz et e an q cornua acuta
et illud m figit mcorpora mcorpora
vermud qn cotrahit eos de legnis

Apud nos aut vocat pcorp lignosus
q dmet an quidem aues degne pcorp
longas hnt linguas sed iste m longitu
lingue vnat omes alias et raro m uo
me m p fimo magna et antiq pl
uaz ubi rara e frequa ham auis est
q archygnon siue archygnon vocant qda
antiquoz aplatit au que golenby vocat
sed plimad ligno lamgnosam et no far
tem pnt hie ppe dorso et hanc quda
bubohem vocant eo q mltid buboni est
plu et soler capi qn aucepis mouet eo op
pato eius hoc e sedm aucepis qn dicit
tant aues se pnt et laqueid sibi mpo
nt tuc chi aues imitans quequid uo
det m pnt caa sibi laqueid qn recedit au
cepis et sic capie ppter quod caa vocat
aues pma vniuersalis dicit aue q omes
aues vncorv congruud sunt breuiores
colli eo q no capiut libid m p depedi
bus suis et hoc pfficit mclmca copis
ai breui collo sub terra aut uel luto
capientes abid longa hnt rostra et erect
ta et subaq uenantes et no se subaq
mergentes nec e longa colla et lan
ga crura hnt hnt et q uerioncia orga
na ambius ai dibus no clargret auis
et breuis colli est concesi congruud et
rostru curui et grosse lingue et adeo
uoces homis et aliaz acalud no mnt
Et et auis pua degne pster coistes
q grece astayalga vocat et hie hnt
lingua lata et tenuem et pffexibilem
sicut e lingua homis et melius omibz
auidus op pnt uoces homis et mltid
diligit coitid et libere bibit vniuersa
tuc magis efficit garrula et magis uo
uicosa m pntibus aut de pntibus q pnt
Quod em aues uolant congregata ut
sturni et anseres pui albi et hie quda
sunt de uolatilud pteratibus pisces at
aliqu mouet de p fimo maris ad ppe
terid fugiendo calorem et frigis et
qui ppe litus sunt meliores sunt et
p m gnuores eo q ppe tra melior est
pactus et calidior laeq ppter libere
em a pntibus plus ad loca illa orunt
ibi atores et herbe m ortis mpta

A

litus conatus et culura homi i naas
 et forte dicit apud tiam herba q̄ vocat̄
 rap mḡ q̄ libenter amedue p̄stes ce her
 p̄gant h̄y qui facit lacrimas h̄y em̄ alh
 p̄ remouent aq̄ et seminat̄ f̄midid̄ ordeo
 et ad coarad̄ fuit in uenit̄ meo p̄stis
 p̄stid̄ loca ead̄ p̄pe r̄p̄a conca maḡ p̄
 tempata et ideo carnes p̄stid̄ istas locis
 sunt p̄coctes Carnes aut̄ p̄stid̄ qui p̄
 h̄mp̄fido s̄it h̄ude et molliores p̄pe r̄p̄a
 aut̄ maḡ m̄uēt̄ p̄stes dicti c̄eydoon
 photator horcor horospor̄o pastor̄o r̄charig
 gla damalon callahamiez comenz c̄ehy
 sunt p̄stes sub h̄ys n̄ibus agnosc̄i apt̄
 nos Sed uota r̄p̄a m̄i māis induer̄
 tybus m̄uēt̄ p̄stes m̄flandria et m̄
 f̄ai germania dicti allec̄ et p̄ctinid̄ ḡna
 et qui d̄m̄ lingue s̄ue solce et qui uocat̄
 harderon qui latine nulli uocat̄ et qui
 v̄m̄t uocat̄ et multa alia gen̄a p̄stis
 muruca makarellus lepus māis et h̄ys
 qui uocant̄ h̄ofm̄ido et multa alia p̄s
 t̄u gen̄a qui diuers̄ tybus am̄ arc̄alit
 tora m̄i māis in uenit̄ p̄stes aut̄ lapi
 dop̄ ead̄ m̄p̄fido ḡceoz māis contee
 s̄it qui d̄m̄ apud eos r̄charagon̄ c̄ehy
 coragore allimuz h̄arabamoz c̄ukeli hoc
 ē angulla māis q̄ apud nos congruū
 uocam̄ fegoream et storp̄us maris et
 asellus m̄ger māis et acosmorena mari
 na et c̄k̄toaz facit̄ v̄t̄uz aliq̄ em̄ p̄
 m̄p̄fido et aliq̄ s̄it m̄l̄t̄e apud
 m̄i aut̄ māia agnosc̄it̄ p̄stes a mare
 p̄fido pelagi c̄ohac̄ q̄capit̄ et illi p̄
 d̄it̄ p̄statores cop̄t̄issimi s̄it p̄apue
 boues marini et milites maris qui en̄t̄
 h̄nt̄ in fronte et galcas m̄capite et
 st̄ica super dor̄o et ip̄i s̄it torc̄uta ma
 ris et p̄stes serpentim̄ et cete et m̄l̄ta
 alia p̄stid̄ ḡna d̄m̄t̄ aut̄ p̄stes
 pl̄m̄ p̄m̄ loca māis q̄s̄it̄ om̄ne
 lipid̄a em̄ maḡ s̄it p̄ngues et sa
 more s̄it truca t̄mally qui uocat̄ v̄m
 bra et lucius et id̄ quod uocat̄ morba
 m̄oz quod d̄it̄ ē m̄l̄ta h̄arabab̄ et
 Ramlas est saporoz p̄ p̄q̄ or̄it̄ ar̄cho
 filay as̄it̄ ortu c̄sm̄t̄ ēi sole hoc

em̄ tempus d̄mittit̄ ead̄ uel d̄m̄nuit̄
 h̄nc̄ate aut̄ ē malus p̄pter coit̄ et aia
 aualom̄ p̄ t̄ie facit̄ h̄p̄elago aut̄ p̄ m̄l̄ta
 p̄stes qui p̄m̄ loca maḡnas h̄nt̄ d̄ras
 s̄it̄ celi uartice eroz cam̄gla et p̄stis
 qui d̄it̄ anna et in māi quod d̄it̄ ka
 balen s̄it̄ om̄es dicti q̄n māi aut̄ quod d̄i
 geston̄di p̄ multa alia gen̄a p̄stid̄ et
 maxime h̄al uocac̄id̄ h̄olzen quod est
 vitulus maris et hoc n̄o m̄rat̄ i mare
 hoc ē bosoz caroz quod nos bosoz
 mare uocam̄ sed manet̄ in estate i loco
 q̄ d̄it̄ agozo Boudez uero et qui lame
 dos et anna manet̄ in loco d̄it̄ h̄olzen
 mouere et ibi estuante om̄es aut̄ ḡre
 ges p̄ loca m̄l̄t̄es h̄nt̄ uocac̄id̄ m̄o
 tue tam̄e p̄stid̄ ad mare h̄olzen hoc ē
 bosoz est p̄pter ead̄ p̄stis em̄ est
 ibi bonus et ualid̄ p̄pter dulced̄ m̄e aq̄
 et q̄ magna aialia s̄it̄ c̄tus et balca
 c̄ehuz s̄it̄ i r̄ra h̄mp̄diant̄ d̄it̄ p̄s
 tilus q̄b̄ em̄ maḡ d̄el̄fines n̄o mouer̄
 nec maḡ h̄olzen hoc ē cete grandia p̄
 q̄u pulli d̄it̄oz coent̄ et uolūt̄ illi
 v̄nde reuenerūt̄ q̄n in fine ar̄ct̄ ascen
 dunt̄ ēi sole p̄uades Genus em̄ illor̄ p̄s
 t̄id̄ t̄ie uidet̄ latere am̄i p̄ p̄trah̄e
 m̄rans m̄flua dulcia q̄ fluit̄ in mare
 ad aut̄ m̄l̄t̄ meridionalis s̄it̄ h̄oem̄s
 p̄stid̄ aduent̄ cor̄ et m̄t̄ cor̄
 ancorabit̄ et h̄ec ē ad q̄ mora cor̄a
 h̄p̄i elongat̄ in loco māis h̄olzen s̄it̄
 bosoz et d̄ep̄hendit̄ in māi h̄olzen
 In h̄ys em̄ p̄stibus man̄ f̄p̄id̄ ualde ē
 q̄n mouet̄ ad coit̄ et in troica aliq̄
 loca māis p̄stes em̄ cariba uocac̄ de
 p̄h̄ndit̄ in coitu aloas s̄us et m̄itu
 h̄nt̄a s̄it̄ uident̄ q̄n p̄oaus caro d̄ep̄
 hendit̄ v̄nus inuuitate bouzon et
 h̄ic p̄uunt̄ p̄statores uoca s̄ua et q̄
 illo tempe istud̄ p̄stem capere n̄o q̄s̄it̄
 uerūt̄ sed signat̄ eis ille uia q̄ iā uo
 m̄e m̄ap̄it̄ d̄a aut̄ quare iā d̄it̄a
 t̄uitate n̄o capit̄ ē q̄n p̄stis solus
 n̄o m̄grege manet̄ in māi aduen̄ quod
 ē mare adriatic̄ d̄uz signat̄ q̄n ad
 d̄ep̄hendit̄ mouer̄ tend̄e d̄ p̄ adria

huius mare Inopitu aut amai illo no
 dephendit ppsis aut cocton qui latine
 tinnis vacat declinat ad ptem dextra q
 semp in meroitu ad mare ad quod tendit
 in opitu suo frequē declinat ad sinistra
 sicut dicit eo q aspectus eius in parte dex
 tra e acutus. Inus nalic non sit acuti
 visus. Fodes aut que latine stombri vo
 cant nactat dedie et quiescit denocte n
 nox fuit hūris tū nactat et no quies
 cit. Aliqui tamē opiti mar mola dicit
 hac genus ppsis in hōeme no mouet
 sed quiescere indrūt in omni loco vbiq
 dephendit eos hōems usq ad qnoquid
 uernale ppsis aut cūno vacat capite
 in meroitu suo et in opitu valde raro
 et melior e in loco farachochy quado
 iuxta mare bossorū qn capite anqua
 pullificat. Est aut modus illius rades
 hoc e stombri qui dephendit qn opit
 amai bossorū et pā meliorit recedes
 ab eod māc et tū venit in meroitu ad
 mare agon e valde pinguis et supra
 illud locū effiat maca valde adhuc
 aut tū ventus meridionalis effiat et
 aq in spissat et tū opit eo māc adri
 pam foruoz ppsis et tēcokemoron et
 venant ipm instatōes circa loca cor
 tilla granulosa. Sedm hunc modū agit
 se hē qualitas ppsis de vno loco ad
 natamāc

**Capitulu 8uū de diuisione aialū gressi
 bilū pence mansiones locoz cozp et
 de ppsitū latencia et appitōe in diuersis
 tempibus**

Animal aut plures pte
 mouent mutare loca p dū
 diuersitatem tpm qm aliqd
 illorū in hōeme manet
 cauerms et opit ab illis in estate et
 adeo quedā aialū quadrupediū apparant
 cauerms suas p dū hōe qnēnt conē
 pūacōm tūmāc calois et frigidis i duo
 bus tempibus appoit q sint estas et
 hōems quoz cocelluc tūmāc calois
 et frigiditas adhuc aialū hōemāc i
 caulis q d manet in eod loco et quedā

mutant loca et regiones p dū diuisione
 tempoz manencia aut in eod loco i caulis
 sicut sicut katara et tyrolis apud nos aut
 aialū noea hōia caucas sicut pūc nūc
 mōtans volpes et glis vāri et capus et
 plura alia aialū q cū mēant in caucas
 p pōcus catholia mēant caucas m hō
 eme et hoc apud nos sicut vrsus katara
 aut et kalitez in trant diebz conculibus
 i fine gemoz et in ortu canari et manet
 in eis p pō diebus fere ad mediu augusti
 qn declinat estus estas katanz et m hō
 caucas in frigore magna hōems q tūc
 frigus pēditat in pōis eius et similit
 indiebus magni calois eo q optra caucas
 replueret eius spūs. Gnalic aut omnia
 aialū amilosa manent in suis cauis
 i hōeme nisi sint domestica et quedā cozp
 manet dū et quedā p dū p dū dū p dū
 cozp cozp apud nos p dū omēz sui di
 scitatem manent in cauis indiebus mag
 in frigidis et tūc aut mētil aut p dū
 comedūt de abo p dū p dū et p dū hūz
 e q cocute aliq ape de farame mē hō
 tat p dū videt farame et q mētil pro
 fundatū ad abū euacuāt et mētil hōe
 me de gestōmbus eius in anādi faramis
 manet aut ab occasu cosmēte p dū dū
 tūc em dienez ple ab oppōito occidit p dū
 adeo q sint in fine aietis amplius aut
 multa aialū hōia p dū ab p dū se
 p dū et amilosa p dū tyra et gēna to
 bodrilli quod hardon vocat et lacerta
 et tēntēca q e cocodrilli p dū mōuēt
 mandibulā supiorem et e p dū alis bestia
 alij ead spēces latent in terra et dia
 cones qui latent sub lapidibus aialū p dū
 ead e multa gūa p dū latere sicut fact
 oroz ingreca et barbelli apud nos. Iū
 em latent in cauerms et capri vno p dū
 nī mētibz detācē aliq et latent rōcoz
 et argērym p dū aut lapidōz manet
 p dū mas ad fēma et ad pullificat
 e quaz tēntēca cocohon berca. Ad hō
 aut cozp latet in hōeme m p dū mōis
 p dū eius latencia impingit valde eius
 fam m fūz in hoc eod libro coplana
 lūm p dū aut qn mēpūc ipm venat

pistatores et per ascensum pnyadum quoniam in
 sole ascendit mox usque ad occasum stelle
 que dicitur arctapharaz marabuco et occidit
 cosmice in capite autem naturali Et tunc
 tempore hyemis et tunc latens qui
 dam eadem pisces capiunt in suis caluis
 et papue quoniam calidus et locus calidus hyemem
 quasi semper stant in caluis non quoniam despicant
 aliud tunc enim per modicum tempus exiit
 ad pastendum et maxime apud splendet
 lune quoniam tunc diminuit corporum multitudine
 humiditas et tunc capiunt pisces autem que di-
 vermodum latet in steno cuius signum est
 quod quoniam descendit semel latet super dorsum
 eius et super alas eius et in isto tempore
 mouet que tunc ad pullificandum apter quod
 et capiunt in pnyadum multas aues et tunc
 eadem boni sunt ad comedendum et mancipio
 et in hyemem raro autem capiunt pulli istos
 pnyadum dum pnyadum sed frequenter capiunt
 pnyadum tunc mouent in pnyadum
 totius quiddam autem horum pnyadum parant sibi
 cauernas in arena et quiddam in luto et
 illud non emittit nisi ad ut pnyadum aqua
 frigidam attrahant et emittant per bran-
 chias et omnia hec apud nos facit pnyadum
 stis angulle que quappem vel alutem
 quiddam vocant germanorum fere autem iste
 hinc facit pnyadum qui quos lostas vel
 loxas sicut simulas vocant et quiddam
 in magnis capitalibus pnyadum pisces exco-
 tes et non latent hyemem pnyadum in hyemem
 quoniam maiori parte pnyadum autem molles teste
 et qui manet in lapidibus sicut pnyadum har-
 cora que pnyadum nos vocamus et che-
 ley hyemem latent in caluis in diuis
 magni frigoris cuius signum est non posse et
 inueniri ad capiendum pisces huius pnyadum
 tes quidem eorum manet in caluis in esta-
 te sicut huius qui glaucus latine vocatur hinc
 enim in estate latet quasi per octidies et
 sicut onos am latet vocatur asinus et aba-
 lica et affoz signum autem que in pnyadum
 sibi stant in caluis longo tempore et quoniam in
 hinc in uenatione pnyadum in post
 longum tempus et autem aliqui pisces
 latent in estate significat per hoc quod a-
 pnyadum in apparet quiddam stellarum que
 in estate non apparent maxime autem pnyadum

ascendit cum sole in augustis eo quod tunc
 mare motu calore solis in pnyadum hoc
 autem sicut pluuim manifestum in loco maris
 boffoz vocata quoniam stant et super aqua
 illius maris et super illud natant pisces
 et quoniam mare in pnyadum se descendit in
 simul uno tractu relictis pisces et hoc
 contingit non semel sicut ea que cum atri-
 dent sed multas vicibus sicut ea que sunt
 causam nalen adhuc alie tempe multe
 pluuie multa apparent aialia que non
 videbantur autem que non sunt visa alongo tempore
 et similitur accidit de manifestacione quaru-
 dam aue quod videlicet aliqui abscondunt et
 aliqui manifestant non enim verum enim
 quod omne dicitur quod omnes aues aliqui non apper-
 transferant de uno loco ad aliud sed pnyadum
 ille que sunt loca que tunc sicut quoniam
 et cauernas ad loca illa se transferunt ma-
 netes in eadem regione sicut milui et
 hyemem aue autem auid se remote a-
 loca que tunc occultantur cap manet
 in regione in quibus locis non occultate
 iam enim visum est quod hyemem planas se
 quibusdam concavis se applicauerunt et hoc
 accidit in quada plua pnyadum germanice
 in masa que tunc pnyadum inuenta est pnyadum
 pnyadum et sicut multas puluis ligni
 pnyadum facti tunc et sicut visum est de mil-
 lus miluis tamen pnyadum tunc abscon-
 dit ita quod multas latet abscondit tunc
 abscondit enim se per tunc et tunc manifest-
 talis accidit tamen auidus concors ungui-
 um per rectoris et hinc autem que eadem pnyadum
 predicta latent in caluis pnyadum fe-
 ctos et atoren foradoz que nos sicut
 sicut de diximus omne enim ista que tunc
 cogorem quod quiddam quayan vocant
 quiddam autem dicitur que sit aliud genus fere
 iste illi latet quoniam in pnyadum in hyemem
 illud genus auid et in capite late pnyadum
 in principio hyemis et manet in caluis
 usque ad verum tempus et tunc redit ad
 sua loca in pnyadum et agris adhuc autem
 quiddam aues domesticas hoc est in domibus
 hinc hitates seu indifcantes transfe-
 runt in quiddam et manet dum tunc
 late quiddam autem pnyadum rapat un-
 ues transferunt pnyadum dicitur sicut

milug et glaucus adhuc quiddam aut
 quadrupes gnans aial sibi simile la-
 tet sicut quod dicit ortamvaz et vi-
 sus manifestus e aut fere ambus q
 versus aggreps latet Sed qd e me non
 nullos vno hoc faciat ppter frigiditate
 tempis aut ppter alia cam q plexionate
 Quis homo aut ca e q marcs et fac
 tempore latencie multu impinguat rde
 mltur ita q non pnt moui de facili et
 fema parit in tempe sue latencie et
 oleus latet in caverna quo usq ex hie
 avlt filud et hoc e p q in iud may q
 e tereus meps veris et sua latencia
 et ad mo p xl dies Quidam tame mul-
 to pluri tempe latent dr aut ab ope
 q per vni dies huius tempis no mo
 ano In alijs aut respous diebus abso-
 ditur quido sed mouet extendendo et
 contrahendo membra et aliqn sanando vo-
 ce Et aut vna tempe latencie pnt
 signu e q rarissime venant ipaz ve-
 nacores impregnata Equu aut p isto
 tempe nihil comedit e q ad aliq ve-
 nat corpus illo rvenit intestina sua
 vacua dicit et aquibusda coptis q p
 illud tempus ppter abi longa puaom
 mouit sua intestina q grotta et co-
 fencia Et hanc om cam nos mfeus at-
 temptabim assignare amplius aut aln
 et latet aial vacat alicus rcaius
 arbor et tuc valde e pmque Et snt
 aial dicit facioz

**Capitulu nomi de aialibz exientibz
 a se pnectute p vetuste pelis abiec-
 tionem**

Ad huc aut quiddam corp que
 latent in calms eicut a se
 pnectute hoc e vetuste
 pellem exspecta sed hoc
 no facit m q hnt caru subale no
 testu sicut testu caru he tortuca q
 cartuca et manet in tauerms et snt
 robz Que aut caru predicto mo eicut
 sime sicut serpens vacatus asellconoz
 et serpens qui vacat rcauroz et
 paupt q ad albedine tendit me dca
 ualia qm ista ex toto conit vetem

pellem mouere et in autupno q aut pda
 dicit nullu genz pntu eicere pelle no e
 veru tyro aut serpens suis copoliat co-
 riu quod e inter otulos ita q qui non q
 nostit hoc accidens tyri pucat ce cead
 ppter dependencia corij veteris sup oculos
 deinde paulat auferit coru coptis usq
 ad caud et hoc pfiat msta diem et hor-
 tem Et sua copoliat e sicut embrioz
 qm findit ab eo pelis tela sicut ab emb-
 one findit pcedma Similit aut accidit
 amulaz reuientibus pnectute sicut tylyly
 et hmgre et ex eis q hnt alas coptas
 sicut ca q hnt zamyr Similit aut ex
 hys q parit aialia similia sibi eicut
 pellem Et similit al q parit vermes
 coquibus execta pelis falloroz hor co-
 uuit vocat Idem aut accidit vepis
 locustis rcauroz aut quod e quiddam
 genz locuste qm conit recenter caru
 suu pmo manet super arbores olue
 et canas et cu findit conuuit quod aut
 sup ipm exit aial ab eo et adquirit
 ab eo moidu hnditat deinde coicatio
 ad solem p q modicu epa sibilat et vo-
 lat karabo aut et astacoz hor e canter
 ex aialibus marinis conit sua coria
 aliqn quide mouere aliqn quide mauti-
 pno Nam em dephendit aliqn karabo
 p suu ortu pnt et mouent testa q
 e mcuritu pectois su mollem qm snt
 e ab eo duru testa quod erat ante se
 ipm et alia loca membris eius adhuc
 diua mouent eo q ad huc testa diuisa
 e ab eis co q ab ista testa non depone
 mgne karabo sicut serpens copoliat
 suam pellem karabo aut latet in cavernis
 hms per qnq meps hycms Canter
 ead aut conit pnectute et hoc gna
 qfessu e qvenne ambus hys q snt
 molles teste dicit aut et omnibus hys
 accidere q snt testi corci et diua se
 aiali quod dicit mehoz Qd aut conit
 canter testam veterem effit testa sua
 valde mollis Et ideo in tempore illo
 canax no tm pnt abulare Et aut q
 talem vt canter hnt dispoicom no se
 copoliant sed multo rca induraco e

A

pyrosio Sic igitur dicitur qd sunt
aialia latencia mcauerms et mdis et p
pntid tempus et quo tempe dicitur e est
q aialia spoliante senectute et quot et

Tractatus 19 septimi libi aialiu deo sectat
m firmitate, aialiu Cap pmy de hys q
quibus pfiat et impugnant aialia et
de gtrarijs ipso ex quibz mfirmant et p
riue pites et aices

Vne aut loquend e de hys q
faciunt pfectu m aialibus et
de hys q faciunt m firmitatem
Sciend igit qm omnia aialia
pmpuistit neq distrasiant apancia sed
vnu modid et ptem cam vna co q no sut
caride qplexioni qnfirmat igit queda
vna qualitate tempis et queda alia dicit
aut diuersitas aialiu m firmitate ptem
diuersitatem gms et qplexionis co q
em queda sunt corrupta quoridam aialiu
et alia sut sana m eis tempibus et ge
nerant m eis melius et fecundam Et hoc
pripue accidit febret gen hoc e gm
colubaris adme em genus illud mpmgia
m tempe sicc et frigidant tuc plus aly
tempibz ita q pmpuodine vno pnt ambu
lare Et m hoc eodem tempe pluuia aiaz
m firmant aialiu pluuie aut qferit
omnibus pialibus pter p pnis q illi mms
hudo resoluunt co q quatuor cas qerit
m eis hndit repluunt vnitatis videlz
semis et nae et htaois et tempis hoc
eodem aut tempa nocent aulibus co q aices
sicc qfricent et acis ppter cap qfricaz
pemaaz ppter quod ead no uiuant mtes
potu Siccitas aut multa nocet pntibz
et m siccis et calidis tempibz frapter i
lacrimis moriut Et vocat vulgiter h
pistid pepis bullitio aque co q tuc calor
vaporem mouet deo fundo qui aq m fia
endo et calefacendo facit motilem ad re
fugend caldie pistid et ad attrahue ad
et euomit brancpis moriut maere co
rupto ppter hoc est aices sicc gaudeces
qm hnt curios vngues q pcciores
sunt aulibus alyz pnt ostendit vng
ues et feracitas ipaz et audacia q
mchil potant Vato em valde et pax

potant sicut diuina Et hoc ignorabat
hamery que arabes ancyopos dicit di
rens mcapra vltim avlturim potu suo
more p pgnassa vltis coadit Alie vero
aices potant sed no multu neq potat
multu amu salis Soluba came fortiter
buit sed no du Gndlic aut nullu om
aial hnt pulmone molle et suas multu
potat Amplius aut egitudines aiaz q
nostitur co dependencia aiaz neq du
pmitit alas m vna dispone mane sed
quasi gms deuat et dicitur Et contra ad
maior pars pistid gms impugnat came
pluuioz co q tuc mouent multu abid
vapore em sua eleuatoe multiplicant
herbas et radices q sunt abus pistid
sed ead ipa aqua pluuie valet pistid
co q sypica et dulcis et gmet m eis
nutimenta fluxid et calefacit corpora
coz pistid em qfert pluuia pnt qst
plant terre qm vna et planta ortoz
irrigant aquis fluuio et fontid qm
et mior irrigatoe magi crescit ad
aq pluuie ppter vaporositatem et caldi
tatem aque ipsus Et h sunt q maxime
tempant frigiditatem aqueitatem gsa
pistid Et io mulier qualesit ma Si
aut ad pluuia qualesit carne crescit
m ortis et vlt mchil tuc nascunt bn
crescit nisi irrigat et m bibitio aqua
pluuie Sigm aut huij e q maior ps
pistid p ambulat ad loca qui cayoz va
rat arabica q queda potu mca pnti
dicit sed false Cayoz arabice vocat
ortus et lacq sic vacatus e co q multi
fluuij magm ibi m mare cadit hoc a
pripue e circa hostia rem vbi onsa
et rens et amsa et albia fluuij mag
nm non longe abnuet m mare cadit
Ibi em m tuis germanie ptima e pis
tid genatio co q aqua illius lac est
magis dulc fluuiale aut ad huc ma
g ppter illius aq subtilitate gupist
ppter quod est plim pites mntant
ad loca pluuioza q i pmpuistit Et
q fluid et lacus co pluuioz notabile
accipit i mutaco mremetio adeo
natant ad fluuios et lacq ne co illis